

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA YÊU THƯƠNG

Tuổi Ngọc

TUẦN BÁO CỦA YÊU THƯƠNG

thư hàng tuần

Giữ đúng lời hứa, Tuổi Ngọc số 11 đã có một thay đổi. Không to tát. Không tiến vọt. Nhưng đã có đổi thay. Sự đổi thay, hy vọng sẽ làm tươi Tuổi Ngọc. Nhất là sẽ làm vui lòng dân hủi cua và các cô cậu nhỏ dưới 13 tuổi khoái giấc mơ thành người Quang Trung như bọn Dzũng Đakao, Chương còm đã mơ. Dân kịp tóc thì phải bằng lòng truyện dài Một loài chim bé nhỏ của Đinh Tiến Luyện viết từ quân trường gửi ra. Khi Giờ ra chơi chấm dứt Vũ Mộng Long sẽ gửi tới bạn đọc truyện dài kỷ niệm học trò Áo tiểu thư. Tôi mong ước được mãi mãi vui vẻ để làm Tuổi Ngọc cho các bạn đọc. Sự vui vẻ sau những ngày chán nản được thể hiện rõ ràng bằng lối trình bày số báo 11 vùng lên. Cuối cùng, thư hàng tuần này kết thúc bằng một câu ngượng ngập, chờ lâu lắm mới dám ngỏ: Từ số 12 xin bạn đọc mỗi số báo 5 đồng nữa. Mỗi bạn ủng hộ thêm 5 đồng, Tuổi Ngọc mới tiếp tục đi nổi trên con đường có đơn của nó.

TUẦN LỄ TỪ 26-9
ĐẾN 3-10-1969

RA NGÀY THỨ SÁU
SỐ 11 GIÁ 20 ĐỒNG

TRUYỆN NGẮN

- NGÔI TRƯỜNG QUẬN LÝ
- NHỎ CON YÊU NƯỚC

TỪ KẾ TƯỜNG
VŨ MỘNG LONG

THƠ VĂN NGỌC

- CÒN LẠI
- MƯA VỚI KỶ NIỆM
- MỘT NGÀY, NỬA NGÀY
- LỚP HỌC
- BUỔI CHIỀU

HẠ GIAO
VÂN NGA
NGUYỄN MÀU TRẮNG
HIẾU THẢO
THỤY CHIỀU

TRUYỆN DÀI

- MẶT TRỜI NHỎ
- THẘNG CÔN
- GIỜ RA CHƠI
- MỘT LOÀI CHIM BÉ NHỎ
- QUÊ NHÀ YÊU DẤU

THIÊN CHƯƠNG
DUYÊN ANH
NGUYỄN ĐÌNH TOÀN
ĐÌNH TIẾN LUYỆN
NHẬT TIẾN

TRUYỆN TRANH

- KHỎE HƠN MẶT TRỜI

ĐÌNH HIỀN

TÌM HIỂU

- THỨ LẠI THẦN TOÁN HỌC CỦA BẠN
- EM ĐI PHÙ DẦU

ĐẶNG VĂN HẦU
MINH VĂN

NHỮNG MỤC THƯỜNG XUYỀN

- QUÊ HƯƠNG CHÚNG TA
- NGỌC MẸN
- GIA ĐÌNH THƯƠNG YÊU
- THƯ HÀNG TUẦN, THƯ BẠN NGỌC

THU THẢO
CHỊ NGỌC
TUỔI NGỌC
DUYÊN ANH

Bìa offset do Màn Ảnh thực hiện. Thiên Sơn trình bày.
Minh họa của Ngọc Dũng, Đình Hiền và Hoàng Đặng.

CHỦ NHIỆM
CHỦ BÚT

DUYÊN ANH

TÒA SOẠN — TRỊ SỰ

38, Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn
ĐT: 23.595 — 90.854

thư bạn ngọc

HÀ TIỆN

Chú à ! Cháu không biết thư trước chú có nhận được mấy cái hình vẽ của cháu gửi kèm theo không, mà sao cháu chờ hoài mà không thấy chú trả lời cho cháu rằng : « hình cháu vẽ xấu quá in không được, cháu cảm phiền gửi hình khác vân vân và vân vân »... Sao mà chú « hà tiện » cho cháu vài hàng chữ vậy chú ?

UYÊN VI (Chợ Lớn)

Không hà tiện đâu... Chỉ vì thư nhiều quá, chưa kịp trả lời thư của cháu đấy thôi. Cứ tiếp tục gửi đến. Chúng thấy hình của cháu trang điểm trên Tuổi Ngọc ấy là nó.. không vẽ xấu.

EM NGHĨ ĐÚNG

Ở đời này mà làm sao tìm được tuyệt đối hờ anh cả, em nghĩ thế nên không bao giờ đòi hỏi anh cả một điều gì về Tuổi Ngọc, không phải em không thương nó đâu anh nhưng em biết sức của anh cả. Một con ngựa nếu sức của nó kéo một chiếc xe mà bắt nó làm gấp đôi thì làm sao nó lê bước nổi. Em biết với tài của anh, anh có thể làm cho Tuổi Ngọc thêm xinh thêm đẹp, nhưng vấn đề tài chánh không cho anh thực hiện được những ý định ấy.

MINH GIAO (Gia Long)

SẼ KIỆN TUỔI NGỌC

Đọc một hơi xong Tuổi Ngọc lên 6, tôi định viết thư « bắt đền » anh. Ngồi cầm bút mãi chẳng biết phải viết Át, Giáp gì... Cuối cùng tôi đành cười với mấy dòng sau đây :

«... Cứ mỗi tuần anh ấy lại trở về với treillis bết bụi đường vào ngày chúa nhật, quà cho tôi là bánh mắt dứa ngọt, triu mển và nụ cười rất tươi, hiền. Hơn tháng nay, phần quà ấy được tăng thêm tập « Tuổi Ngọc tuần báo » cuộn tròn cầm nơi tay. Ở trang đầu Tuổi Ngọc bao giờ cũng có mấy nét chữ thật nắn nót : « Gửi vợ yêu quý ». Đấy, chứng tỏ chúng tôi chẳng còn « Ngọc » ti nào. Vậy mà vừa rồi bọn tôi giận nhau đến « không thêm nhìn mặt » chỉ vì anh ấy bỏ quên Tuổi Ngọc lên 6 ở một quán cà phê ! »

Lần này xin viết thư cảnh cáo (!) Nếu Tuổi Ngọc còn làm bọn tôi giận nhau lần nữa sẽ... kiện cả ban biên tập nhà anh cho xem.

MỸ THANH (Tam Quan)

QUÊ NHÀ YÊU DẤU

Trong Quê Nhà Yêu Dấu của Nhật Tiến em nhận thấy có màu sắc chiến tranh, chủ nghĩa, đường lối trong đó rồi anh nhỉ ? Sao không đề nó ngủ yên trong giấc mơ vĩ đại của người lớn hả anh. Vì giấc mơ đó mà tuổi thơ đã mất mát đã bị bỏ quên quá nhiều. Anh có thể nói với chú Nhật Tiến sửa đổi cốt truyện như lúc đầu được không anh. Đọc Quê Nhà Yêu Dấu xong em thấy nóng ở mắt, máu nóng tũn thân cho tuổi thơ Việt Nam.

NHƯ UYÊN THỦY (Gò Công)

YÊU CẦU TẶNG TRANG

Chúng tôi được biết Tuổi Ngọc

trẻ, chỉ mới đọc hai số của tháng chín, tuy nhiên nhận thấy T.N rất bổ ích, chẳng những cho những người trẻ tuổi, mà cho cả mọi người. Mỗi lớp tuổi có thể tìm thấy ở Tuổi Ngọc những hứng khởi riêng, có thể ở một vài hình ảnh ấu thời, có thể là một vài tình cảm cao đẹp, một vài dòng văn chương êm nhẹ, diễm... Cũng như các bạn khác đã gửi thư về xin Tuổi Ngọc in thêm trang, chúng tôi cũng mong ông Duyên Anh cho Tuổi Ngọc tăng thêm số trang và có vài mục mới như : Khảo cứu, lịch sử (nhất là đã sử Việt Nam hay Thế Giới) mục Nữ Công, Gia Chánh, Tranh đồ vui...

HỒ QUANG ĐIỆP (Cần Thơ)

CẢI TỒ CẢI TIẾN

Đọc vài số gần đây nhất nghe anh nói đến « cải tổ » tờ báo em có một vài ý kiến nho nhỏ. Thứ nhất tăng thêm trang báo nếu cần tăng lên từ 30\$ hoặc 25\$ đề tờ báo sống được với số trang tăng cường.

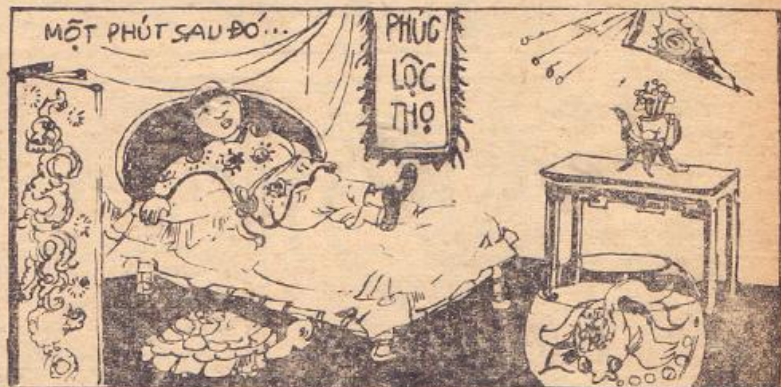
Thứ nhì đồng ý với một bạn ở Đà Nẵng thêm mục gương danh nhân để mở rộng kiến thức cho các em. Thứ ba nên duy trì và có thể thêm đất cho những bài nói về « tuổi thích ô mai ». Những ý kiến trên có thể anh đã nghĩ đến, có thể đã có một bạn nào đó nhắc với anh nhưng em vẫn nói, hy vọng không làm anh khó chịu.

ĐẶNG MẠNH LONG (Sài Gòn)

Khỏe hơn một trời

* Truyện tranh hai kỳ
Đình Hiền thực hiện

1

ỒNG VUA TÈO KIẾP VÃNG, LONG BẠC NGHỀNH NGANG ...

2

DẤU CHO CÓ LÒNG
VẮNG, MẶT TRỜI
VẪN GAY GẮT
CHIẾU LỬA MẶT
NHÀ VUA TEO...

MẶT TRỜI ĐÓT
CHẤY MẶT TA... HÃN
VẪN KHỎE HƠN TA...
KHÔNG ĐƯỢC... TA
MUỐN LẠM MẶT TRỜI!

CÓ NGAY...

ÔNG MẶT TRỜI MỚI
CHIẾU ÁNH SÁNG
VÙNG VÍT
LÂM CĂN CỎI
CÂY CỎ

... NÉM ANH NẮNG GAY
GẮT VÀO MẶT QUÁ VUA
CHỨA...

NHƯNG...

MÂY! MÂY LÂM CĂN,
ÁNH NẮNG CỦA TA... NÓ
LẠI KHỎE HƠN TA... TA
MUỐN KHỎE HƠN MÂY!

XONG RỒI

MÂY TEO HÃI LÔNG QUÁ XẢ,
MẶT ĐẤT BI MÂY CHE U ẨM, CỎ
MỌC XANH RÌ...

LẠI NHƯNG...

... NHƯNG RỒI VÌ QUÁ ẨM
THẤP, MÂY TEO TRỞ
THÀNH MƯA...

MƯA RỒI KHÔN NGỪNG, LỤT LỢI LAN TRẦN KHẮP TRẦN GIÀN

Tuổi Ngọc số 12 là SỐ CUỐI HẠ, số kỷ niệm mùa đi học của niên khóa 1969-1970. Nhiều nhà văn viết về một KỶ NIỆM TỰU TRƯỜNG. Tuổi Ngọc số 12, số báo dễ thương nhất của học trò. Bạn sẽ đọc Mai Thảo, Hoàng Anh Tuấn, Nguyễn Xuân Hoàng, Huy Cận, Duyên Anh, Phạm Lê Phan, Từ Kế Tường vân vân nhớ lại ngày đầu tiên trong cuộc đời học trò.

dzũng đakao

1.

Đạn vẫn nổ ròn rã. Tiếng nổ khác xa tiếng nổ trên màn ảnh. Và càng không giống tiếng pháo buổi tối. Dzũng Đakao và Chương còm im lặng nghe ngóng. Trong khi đó, Bồn Lừa và Hưng mập mãi nhìn ngựa của mình đã về tới cửa chuồng trên bàn cá ngựa.

— Tiếng đạn gì nghe lạ lắm.

Hưng mập vất nhẹ cục xí ngầu xuống bát :

— Pháo Mỹ đấy mà. Pháo Mỹ nổ kỳ cục ghê.

Dzũng Đakao « kê » khế bạn :

— Lỡ tai mày chắc mỡ nó chảy ra dính vào ráy rồi.

Hưng mập cười :

— Không pháo ta thì pháo Mỹ chứ còn cái gì nữa. Chẳng nhẽ súng nổ?

Chương còm liếm mép :

— Dám súng nổ lắm à...

Bồn lừa vươn vai :

— Thầy kệ, chơi hết bàn này đi rồi « *cút sé con tôm* », tao buồn ngủ quá. Tivi đọc thông cáo là cấm bắn súng mừng xuân. Tết nhất làm quái gì có bắn nhau.

Một băng đạn xé không gian trả lời Bồn lừa. Vua phá lưới Việt Nam nhảy khỏi giường, nằm dài trên nền nhà. Dzũng Đakao hốt hoảng :

— Bắn nhau gần đây.

Bồn lừa nhào mình sát chỗ Dzũng Đakao. Bốn ông nhỏ đều nằm sắp đờ phòng đạn lạc. Ngọn đèn câu, tự nhiên, sáng rực. Và trông

Hưng mập nằm, hai cái mông nó nhỏ lên cao cỡ hồ hai trái đồi, buồn cười kinh khủng. Nhưng lúc này không đứa nào muốn cười. Trong lòng mỗi đứa vừa nhen nhúm một nỗi lo sợ vu vơ. Chương còm hỏi :

— Liệu khu nhà tao có bắn nhau không?

Dzũng Đakao nuốt nước miếng ừng ực :

— Tao sợ miết Đakao cũng bắn nhau.

Hưng mập gạ Chương còm :

— Tao với mày về đi, Chương còm ?

Chương còm chưa biết tính sao thì Bồn lừa bộc lộ sự lo lắng của nó :

— Ba má tao hết về rồi.

Bồn Lừa đã rời nhà từ con ngõ nhỏ nghèo nàn miết Đakao để tới khu Hàng Xanh. Ba nó vẫn làm nghề soát vé chiếu bóng tại rạp tại rạp Moderne và má nó vẫn bán thuốc lá trước cửa rạp ba nó làm việc. Thằng anh nó, năm nay, ăn Tết với ông chủ tiệm giày ở đường Lê Thánh Tôn. Dù là ngày mừng một Tết, ba má nó cứ đi làm. Nhà nghèo mà. Bồn lừa mời bạn bè tới nhà chơi cá ngựa đêm mừng một. Những thằng bạn thân của nó như Dzũng Đakao, Chương còm, Hưng mập đã nhận lời. Bố mẹ Dzũng Đakao, Chương còm, Hưng mập khuyến khích con cái mình. Sợ Bồn lừa tủi thân. Không nên để một người bạn thời niên thiếu của mình tủi thân. Không bao giờ để một người bạn của mình nghĩ rằng nó nghèo khổ hơn mình. Tuổi thơ chỉ nhìn mắt nhau, chỉ nhìn môi nhau. Đôi mắt nào cũng xanh, đôi môi nào cũng hồng. Sự hồn nhiên không có ranh giới.

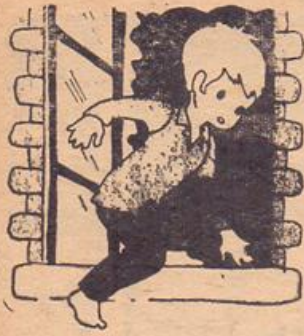
— Tại sao lại bắn nhau nhỉ ?

Bồn lừa chột hỏi một câu vớ vẩn. Chương còm liếm mép :

— Ừ tại sao lại bắn nhau chết vớ óc, lời ruột. Giá người lớn chơi trò mơ thành người Quang Trung như tụi mình, chúng mày nhỉ ! Tao muốn thắng Bill, Jack, John có mặt đêm nay.

DZŨNG ĐAKAO

mặt trời nhỏ chương còm

Dzũng Đakao hỏi tưởng :

— *Mấy hôm vào thành Thăng Long* đuổi Tôn Sĩ Nghị và dựng cờ chiến thắng vui ghê. Tao muốn lớn lên được trở thành *người lính của Quang Trung* như thầy giáo thằng Chương còm muốn học trò của thầy biết *mơ thành người Quang Trung*.

Trong khoảnh khắc, bốn đứa trẻ quen chuyện súng đạn. Hưng mập đã lật ngựa. Nó sợ bao tử của nó nổ tung. Chương còm dọa bạn :

— Đang nằm sấp, mày lật ngựa, bao tử nó xì hơi đấy. Bác sĩ Tuấn Anh, bạn của bố tao bảo vậy.

Bồn lừa, Hưng mập, Dzũng Đakao và tất cả những thằng bạn của Chương còm đều kính phục bố Chương còm. Bố Chương còm viết báo, viết văn. Bố nó, có thể, biến một đứa bé nghèo khổ thành đứa bé học giỏi được nhiều người yêu mến. Nếu đứa bé nghèo khổ còn bị khinh miệt, hắt hủi, bố Chương còm sẽ tạo đứa bé thành vĩ nhân. Bố Chương còm yêu trẻ con lắm, nhất là những đứa trẻ mồ côi bơ vơ. Không một đứa trẻ con nào đáng ghét hết. Tuổi thơ là hoa bươm của cuộc đời. Thiếu tuổi thơ, cuộc đời chỉ còn rặt một bầy kèn kèn đáng sợ. Bố Chương còm đã cho anh em nó lên cung trăng trước Apollo 11. Cũng chính bố Chương còm quả quyết những người Việt Nam như Thần Kim Quy, Lưu Thần, Nguyễn Triệu đã chinh phục mặt trăng từ mấy ngàn năm trước. Cuộc chinh phục thơ mộng và không ồn ào. Cho nên bố Chương còm nói gì là bạn bè của Chương còm tin luôn. Bồn lừa nhớ

mãi lời khuyên của bố Chương còm :

— «Cháu hãy cố gắng học hỏi, luôn luôn mơ mộng một mai cháu sẽ làm đẹp cho quê hương, bác tin chắc, cháu sẽ làm đẹp, làm rạng rỡ giống nòi.»

Dzũng Đakao thì được bố Chương còm vỗ vai thân mật, nhắc nhở :

«— Đinh Bộ Lĩnh, Trần Quốc Tuấn, Lý Thường Kiệt, Lê Lợi, Nguyễn Huệ đều có một lần là trẻ con như cháu. Những vị đó, sờ dĩ, tở thắm được lịch sử Việt Nam là vì, hồi làm trẻ con, họ đã không giống những đứa trẻ con khác. Họ khác xa bạn bè thơ ấu của họ. Như cháu đang khác xa những đứa trẻ bằng tuổi cháu. Cháu biết chứ, bác yêu những đứa trẻ nhiều sáng kiến và biết «chơi lịch sử» khi đã thuộc lịch sử.»

Hưng mập cũng không quên lời nói khích lệ của bố Chương còm :

«— Lý Thường Kiệt, ngày xưa, bác nghĩ rằng cũng mập mập, chậm chạp như cháu. Lý Thường Kiệt đã rong ruổi vó ngựa sang Tàu làm hoảng sợ giặc Tống. Lịch sử chỉ ghi chép anh hùng Lý Thường Kiệt bình Tống, không ghi Lý Thường Kiệt mập mập. Người nào cũng có quyền mơ ước thành Lý Thường Kiệt. Cháu hãy mơ ước đi...»

Chương còm thấy bạn mình nghe lời bố mình răm rắp, nó bèn lợi dụng lòng tin của bạn để dọa bạn. Quả nhiên, Hưng mập gặng hỏi :

— Thật hả, mày ?

Chương còm búng ngón tay tanh tách :

— Bác sĩ Tuấn Anh nói sai sao

được. Không tin mày cứ nằm ngửa đi, mày sẽ nghe tiếng xì của bao tử mày !

Hưng mập vội vàng nằm úp. Chương còm khẽ véo Dzũng Đakao và Bồn lừa, ngăm dặn bạn «Đề im cho tao *đia Hưng Mập*».

— Ê, Hưng mập !

— Gì nữa ?

— Mày phải lăn mười vòng nếu mày muốn nằm ngửa.

— Ai bảo thế ?

— Bố tao.

Hưng mập rất ngại nằm sấp. Những người mập không mê nằm sấp. Nằm

BỒN LỪA

mặt trời nhỏ hưng mập

bụng nó bè ra hai bên như bụng cóc ấy. Lại khó thở nữa. Hưng mập lần đủ mười vòng. Bọn Chương còn cười rũ rượi. Hưng mập ngo ngác :

— Cười gì ?

Bồn lừa nói :

— Mà lần như cái hủ lô lần đường. Mà mà ăn gian.

Hưng mập cãi :

— Tao lần đủ mười vòng.

Dzũng Đakao *xuyt* nhẹ :

— Đừng ăn gian, tao đếm mới có chín vòng à...

Chương còn nhóm đầu dậy :

— Vậy làm lại từ đầu.

Hưng mập nhăn nhó :

HƯNG MẬP

— Ông đang thở hết nời đây này...

Bỗng ngọn đèn tắt. Căn nhà tối om. Súng nổ ròn rã liên tiếp cơ hồ như một tràng pháo dài vô tận. Dzũng Đakao ghé sát tai Chương còn :

— Bắn nhau thật rồi. Đạn làm đứt giây điện, khéo cháy nhà thì *củ dế* cả lũ.

Hưng mập sợ quá quên cả thở :

— Đúng là đạn.

Bồn lừa trấn tĩnh bạn.

— Chắc pháo lệnh đó. Đòi nào lại bắn nhau ngày Tết.

Tự nhiên, Bồn lừa thấy nó có bồn phận trấn tĩnh bạn bè. Nó là « chủ » mà, ông chủ không thể để ba « quý khách » của mình hoảng sợ.

— Chúng mày tin tao đi, pháo đó.

Hưng mập bình phẩm :

— Xóm này dám đốt pháo lệnh lu bù à ? Đốt xong đốt nhà chạy nợ à ?

Bồn lừa nín thinh. Hưng mập đã nhận xét thật hay. Khu Hàng Xanh này đâu có nhà nào tỷ phú. Nhưng nó vẫn nói mạnh.

— Mua pháo ở Xóm Mới rẻ rề. Chúng mày đừng lo. Đề tao đi... thám thính.

Chương còn gạt Bồn lừa :

— Mà quên tao là nhò con gián điệp à ?

Dzũng Đakao chợt nhớ trận chiến trên sân cỏ Hoa Lư với Quyên Tân Định năm nào. Hồi đó, Bồn lừa là quân của Quyên Tân Định, là một « hiệp » trong Hoa Lư lục hiệp

và Chương còn là kiện tướng của Dzũng Đakao. Nhờ Chương còn trở tài gián điệp, bị Quyên Tân Định bắt, trước cái kèn *ác mô ni ca* và nhỏ tóc tra tấn, Chương còn không khai, lại giả vờ khóc ra cái điều nhãi ranh nên Quyên Tân Định thả về, Chương còn vớ hết được « bí mật chiến lược » của Hoa Lư lục hiệp nên Dzũng Đakao đã thắng trận. Chương còn được coi như điệp viên xuất sắc cỡ me xừ Sorge của đại chiến thế giới lần thứ hai.

TƯ GIẢI PHÓNG

Chương còn nói :

— Đề tao đi !

Bồn lừa giành phần :

— Không, để tao

(kỳ sau tiếp)

lớp học

*Buổi sáng thường có những cơn
gió thật lạ lùng không biết từ
đâu thổi tới*

*Mang theo những chiếc lá vàng
úa vào cửa sổ lớp học em*

*Gió thì không chào hỏi ai hết,
cứ lẳng lặng bỏ đi*

*Nhưng những chiếc lá thì lịch
sự lắm cơ*

*Chúng chia nhau ngồi rải rác
bên cạnh em*

*Và hỏi thăm luôn miệng về
những môn học buổi sáng*

*Em trả lời vui vẻ vì sáng nay
có luận văn, môn học mà thường
ngày em vẫn đứng đầu*

*(Eo ôi, nếu toán chắc em đã cau
mặt lại)*

*Những chiếc lá cứ ngồi ngắm
em hoài*

*Làm em phải xí hồ quay mặt đi
Và em nhìn ra thành phố*

*phông chừng một vài con đường
em thích*

*Chắc chắn con đường phải có
thật nhiều cây*

còn lại

Chữ là buổi trưa, con đường mát thật mát với hai hàng cây chụm đầu trên ấy thăm thẳm. Qua khe lá, từng giọt nắng nhiều xuống mặt nhựa. Em nhớ Ti quá. Giờ thì em cô đơn hoàn toàn rồi. Ti đã đi. Còn gì để lại cho em ở đây hả Ti? Nhớ làm sao những lần tủi hờn dâng lên trong mắt đẹp mà buồn. Ti nói nhớ me quá. Nước mắt Ti doanh trông và em rung rung. Me của Ti em biết lắm chứ. Me Ti thật đẹp, bạn thân của me em. Ba Ti và ba em cũng là bạn cùng lớp. Em nhớ mơ hồ, ngày đó bác My, me Ti thường bế em âu yếm bảo: giá Ti là con trai thì tao lấy Giao cho nó đấy mà nhỉ. Me em cười gật đầu. Me Ti thường em ghé. Em với Ti như hai chị em ruột. Đến một hôm me Ti không dẫn Ti sang nữa. Me em chạy đi chạy lại bên nhà Ti. Em hỏi sao Ti không sang chơi. Bác My đầu đầu me. Me bảo bác My ốm. Rồi bế em sang nhà Ti. Me Ti nằm kia, xanh xao, gầy guộc, hai mắt trũng sâu, thâm quầng và nhắm nghiền. Mệt nhọc. Yếu ớt. Ti đứng ở mép giường. Em nghe ba bảo cho me Ti đi bác sĩ. Cậu Huy ra gọi xe. Me em tắt tả vào ra. Ti khe khẽ gọi: mẹ ơi mẹ. Bác My vẫn nằm im. Không âu yếm hỏi Ti như trăm ngàn lần trước đó: gì thế cưng của mẹ? Em thấy mặt me em lo lắng, hốt hoảng ghê lắm, giống như cái lần em bị đứt tay, vết dao thật sâu, máu chảy nhiều. Em sợ, méo sắp khóc. Gọi mãi không thấy me trả lời. Ti quay lại thấy miệng méo xệch. Ti hòa lên khóc. Em tức trời khóc

theo. Me em chạy vào đỡ em, đỡ Ti rồi bế về nhà. Em thấy loáng thoáng cậu Huy bế bác My ra chiếc xe taxi đậu trước cửa nhà Ti. Sau hôm đó, ba Ti và cậu Huy ít về. Tỉnh thoảng ghé nhà em ăn cơm, lấy một vài đồ dùng lật vặt rồi lại vào với me Ti. Ti ngủ với em và me. Ba ngủ ngoài ghế salon một mình. Một buổi chiều khi em và Ti đang chơi đồ hàng ngoài sân, em thấy cậu Huy chạy vội vào bếp gọi me. Mất cậu đồ sau lần kính trắng. Ngay sau đó, tiếng me khóc sục sùi rồi bỗng không kịp thay quần áo cho Ti và em, me bế Ti, cậu Huy bế em, ra chiếc xe đậu chờ trước cửa. Ti hỏi đi đâu đó cậu Huy. Cậu bảo giờ Ti vào với me đó. Ti mừng ghê. Em và Ti được vào một căn phòng lạnh ghê nơi. Em thấy ba Ti đứng cạnh một băng đá, trên có khăn trắng phủ lên cái gì đó. Me em chạy tới giở khăn lên. Khóc to. Ti gọi. Mẹ ơi mẹ. Em tụt xuống rời tay cậu Huy chạy tới. Đứng bác My đấy rồi. Ti đòi xuống đất, nhưng mẹ em không cho. Ti nói: mẹ Ti vẫn ốm mà. Me em lắc đầu khóc to thêm. Em nhìn bác My. Mặt bác tím ngắt, chắc tại bác nằm phòng lạnh quá chứ gì. Em đang khỏe mà da còn hơi tím hồng chỉ bác sờ ốm đau, xanh xao, thế mà còn cho vào đây. Mặt bác hơi xung, cái miệng xinh xinh hé hé mở và hình như các thớ thịt trên mặt bác kéo xuống... Bỗng em nghe Ti khóc, hòa với tiếng nức nở của me em và em nghe cay cay trên mắt. Rồi người ta cho me Ti vào cái hộp gì to lắm, màu đỏ, có nắp, đóng đinh kín lại và có cầm đôi nến trắng lung linh. Ti gọi: mẹ ơi! mẹ ơi! Sao vậy bác? Sao vậy ba? Me em lặng thinh, bế Ti và dẫn em ra. Sáng hôm sau người ta khiêng cái hộp đựng me Ti lên xe đen, có khăn đen

Như con đường dẫn ra bãi
chẳng hạn
Ờ, tại sao em lại nhớ tới con
đường ra biển nhỉ ?
Có lẽ ngoài biển có thật nhiều
gió
Chứ không như thành phố cứ
nóng hâm hấp như lò bánh mì
Và lớp học em cũng vậy, nóng
đến phải buồn ngủ trên bàn
Em biết những chiếc lá tuy già

nhưng vẫn còn ngậy thơ ghê lắm
Nên em tội nghiệp nói đại ra
điều đó (Điều mà em giấu ghê
lắm không dám nói trong bức
thư vừa gửi cho chú T)
Bởi vì nếu chú T biết được sẽ
bắt em phải cắt tóc ngay đấy
Eo ơi, mái tóc dài của em mà
cắt cụt đi ấy hở ? Chắc là...xi
hò ghê lắm. Em không dám nhìn
ai trong lớp học đâu
Cả đến khi ra đường nữa
Những chiếc lá nghe em nói sợ
hết hồn

Nhảy vội ra ngoài cửa trốn mất
tiêu
Có lẽ chúng sợ sức nóng của lớp
học em chút nữa đây sẽ đốt cháy
màu vàng trên thân thể thì chắc
là phải ra nằm ngoài nghĩa địa
Còn em với lớp học thì là bờ
mí nhau rồi
Nên có thể chịu đựng lẫn nhau
những cơn bực dọc
Phải không « bờ » thương mến
của Thảo ?

HIẾU THẢO

thêu chữ trắng có ngựa đen thật đẹp, mặc áo
nửa cơ, và vòng cườm sao nhiều quá xe chở
me Ti ra một nơi toàn thánh giá trắng, đến
cạnh một cái lỗ người ta đào sẵn dưới đất,
sâu ơi là sâu. Rồi người bỏ hộp xuống. Tiếng
khóc của nhiều người chọt bung ra tức tưởi
như vừa thoát khỏi sự kềm giữ vô hình nào.
Me em khóc to hơn bao giờ và kể lể gì đó, luôn
miệng gọi My ơi My ơi. Ba Ti và ba em mắt
đỏ hoe. Mắt cậu Huy đại hãn đi và em trông
cậu lúc này thê thảm quá. Ba Ti nhặt một nắm
đất ném xuống dưới sâu kia. Ba em, me và cậu
Huy đều làm thế. Me bốc một nắm đất đưa
Ti và em, tụi em ném xuống, đất cát rơi tung
toé trên nắp hộp đỏ. Cả hoa nữa, hoa tím mà
me Ti vẫn thích cũng được người ta thả xuống
thật nhiều. Từng nắm đất rơi. Nắp hộp bị phủ
dần. Em không thấy màu đỏ của hộp và màu
tím của hoa nữa. Chỉ toàn là màu đất và màu
đất... Hòm đó nhiều người lắm nhưng em không
đề ý ai với ai cả. Em chỉ biết rằng me Ti bị
người ta vùi dưới đất như lần nào, em và Ti
chôn một con để đã chết ở ngoài vườn. Em
muốn cản, không cho người ta làm mất bác My
của em, không muốn người ta làm mất đi me
yêu quý của Ti nhưng sao Ba me em, ba Ti,
cậu Huy và mọi người hình như đều chấp nhận
em lời thôi. Lần đầu tiên em thấy Ba Ti, cậu
Huy và ba em khóc, có nước mắt hằn hời. Ba
Ti ngồi xồm trên này, thì thầm với me Ti dưới
ấy thật lâu — Sau này, em mới biết cái hộp kia
là quan tài và lỗ sâu kia là cái huyết, áo và
và nhà của me Ti khi me Ti đi vào lòng đất, để
mãi mãi không bao giờ Ti còn được nghe : gi
thể cứng của mẹ ? — Để mãi mãi chẳng bao
giờ trên đường mặt đẹp, thoáng nở nụ cười

bác My bế em âu yếu nói : Giá Ti là con trai,
tao lấy Giao cho nó may nhỉ ? — Bác My đi rồi
đề từ sau hôm đó Ti hầu như ở luôn bên em.
Ba Ti ít nói hơn và hay ngồi rù rì với ba em ở
vườn nhà Ti. Mắt ông buồn, trũng sâu. Em nghe
thương chi lạ — Cậu Huy thì hình như đi đâu
xa lắm. Lâu lâu mới về, có súng, nón sắt và kẹo
cho Ti cho em. Cậu Huy đi lính.

Càng lớn Ti càng giống mẹ nhưng Ti không
được tươi bằng mẹ Ti ngày trước. Me em bảo
thế. Mắt Ti thật buồn và khuôn mặt hiền ghê.
Em hay bắt nạt Ti để làm nũng, và lần nào Ti
cũng chiều em. Hình như uởng đũa trẻ mồ
côi sớm chín chắn và nhẫn nhịn hơn các đũa
trẻ khác nhiều. Em thương Ti ghê ghê là.
Những ai làm Ti buồn em ghét lắm. Nhiều lúc
em ghét cả em nữa. Em liến thoảng nên Ti
cũng vui lây và gom góp được ít nhiều chuổi
tháng ngày vui vẻ hồn nhiên của tuổi thơ.
Những lúc mắt Ti trũng, giọng Ti trầm xuống
thật nhẹ : nhớ me quá. Em buồn và nghe tiếng
Ti nói như một cung nhạc thấp của Trịnh
Công Sơn qua tiếng hát của Khánh Ly.
Ti thích những lời văn, những câu nhạc
thật buồn. Có lần Ti rung rung nước mắt bảo
sao bọn họ cứ đánh nhau hoài. Ti không muốn
có nhiều người mồ côi như Ti đâu. Rồi Ti khe
khê hát : một chiếc xe tang... trái mìn nổ
chậm... người chết hai lần. Em nghe có cái gì
vương vất nghẹn ngào bên trong Ti hay hát :
Tuổi nào vừa thoáng buồn áo gầy vai... còn
tuổi nào cho nhau. Trời xanh trong mắt em sâu,
Mây xuống vây quanh giọt sầu. Em xin tuổi
nào còn tuổi trời hư vô, bàn tay che dấu lệ

(xem tiếp trang 32)

buổi chiều

buổi chiều...

có con dốc dài

với những tàn cây cao

hắt vào lòng đường

tạo thành những vết đốm

*biết nhầy nhót, vui đùa theo bác
gió*

có chiếc công ty bình dị

*suốt đời không to tiếng với một
ai*

cũng không kêu than kẻ kệt

như những anh công già nua

có con đường dẫn vào ty

lót sỏi trắng

nhỏ nhỏ, xinh xinh

có vài cây mimosa

*hoa nở vàng như bài hát «chiều
vàng»*

có những cụm hoa nhỏ

được vun xén, cứng chiều

*như chiều nàng công chúa xứ
thần tiên*

có những cây khuyneh điệp

*với lá tươi xanh mịn như cánh
tay*

đầy lông tơ của một cô bé

hay ngồi mơ mộng

hay ước làm Trưng Vương

*hay mơ làm sao, thái dương, chị
hằng*

*hay đùa nghịch với nắng chói
lênh láng giữa đường*

thường hay lang thang hoặc

nhảy chân sáo trên đôi thông

thăm hỏi, chuyện trò thân mật

*với những người bạn «tri kỷ»
của cô thôi*

đó là tất cả

những gì trong khu đôi thông

THỤY CHIỀU

mưa với kỷ niệm

Khi chúng ta bắt đầu nghĩ hè thì mùa mưa cũng vừa đến. Ở đây hôm nào cũng mưa. Em chả biết sao ông trời có nhiều nước thế nữa? Mà có điều em biết rằng mùa mưa mang đến cho em nhiều kỷ niệm ngầy ngố lắm, mà em tin rằng kỷ niệm thơ ngây sẽ theo em mãi, như người lớn vẫn bảo. Có phải thế không mẹ? Bây giờ nhìn mưa rơi nhớ lại kỷ niệm, em chỉ cười.

Ở nhà em trời mưa to ngồ lẫm lẫm. Mưa ngập sân trước, mưa tràn lan sau vườn, và cả hai bên hè nhà em cũng đầy cả nước mưa nữa nhất là cái máng xối nhà em nước mưa ò ạt cuộn cuộn chảy. Có khi em tưởng chừng như là một cái thác, tuôn rơi từng lượn nước trắng xóa mát lạnh đấy. Những khi trời mưa to như thế, trong nhà em nhìn ra, nước mênh mông một vùng và những giọt mưa còn đọng lại trên cây nhãn, nhỏ giọt xuống lấm tẩn lấm tẩn, em tưởng tượng như nhà em đang ở trên một cái đảo nhỏ, cô quạnh. Em giàu tưởng tượng lắm cơ, em tưởng như quanh nhà em là bề nước bao la và những hàng cây và xa kia là dãy đất liền xanh xanh một màu.

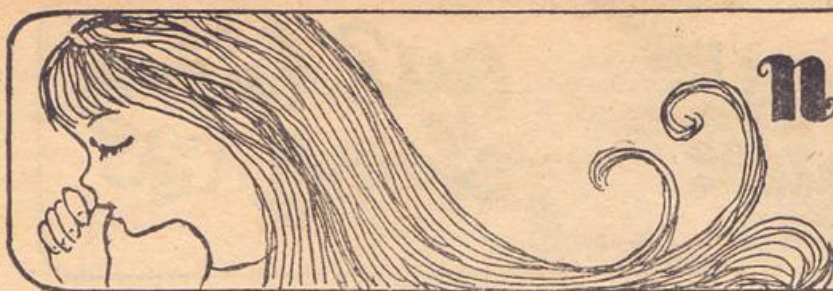
Những khi em tưởng tượng như thế, em thấy thích thú lắm. Em sẽ đóng một chiếc thuyền con màu hồng, chiếc thuyền có «pick up» với thật nhiều đĩa nhạc. Để khi chiều về sáng vàng mặt nước, em cùng các bạn em chèo thuyền ra giữa dòng, âm nhạc sẽ tràn ngập trên

thuyền, réo rắt trên sóng nước và thanh âm sẽ loảng đần mênh mang chơi với đến tận đám cây xanh kia. Lúc ấy em không còn vẻ vui tươi nghịch ngợm «sáo sậu» nữa, em lặng lẽ ngồi êm đềm một chỗ, em nhìn dòng nước ngược xuôi, em nhìn về khung trời xa kia em mơ mộng thật bình thường và đắm thắm. Em nghiêng tóc, hàng tóc lả lơi phủ vai em và quyện cùng gió chiều. Em sẽ khoát nước dịu dàng và em hát khe khẽ, em hát theo tiếng nhạc đầm ấm, dịu dặt. Em hát nhẹ như gió chiều và mong manh như giải nắng lụa. Em hát thật khẽ, chỉ đủ cho em và bạn em nghe thôi, âm nhạc sẽ làm em thêm yêu đời và cho em một cảm giác thật êm dịu, ấm áp.

Ngày xưa, em thích nghịch nước mưa lắm, nhất là những hôm sau cơn mưa lớn em hay cùng với chị Ngân, lén mẹ xếp thuyền giấy thả trước nhà. Những chiếc thuyền bé bỏng em sơn xanh đỏ, trôi từng đoàn thật đẹp, khi chúng gặp giòng nước mạnh ở máng nước, thuyền cứ quay vòng vòng nghiêng ngã, em vô tư vỗ tay reo cười. Có hôm em mãi chơi đến nước mưa rơi ầm cả đầu, mẹ em sau nhà hay được, lên kéo em khô tóc em và mắng em nghịch như con trai ấy. Mẹ bảo con trai thích chơi tàu, nên thích đi linh thủy, còn em là con gái sao lại thích chơi thế. Rồi mẹ khóa cửa lại không cho em ra chơi nữa. Từ khung cửa sổ, em «đau khổ» nhìn đoàn tàu của em lần lượt đắm chìm trong màn nước.

Bây giờ em đứng đây nhìn màn mưa đan nhau trắng xóa ngoài kia, trời chiều u ám mây

(xem tiếp trang 32)

ngày xưa còn bé

NHÔ CON YÊU NƯỚC

VŨ MỘNG LONG

Có những kỷ niệm mà một đời người không có hai lần, dù người đó được thượng đế xót thương, cho sống lại một lần nữa. Nếu không nhớ lại thì kể như không có kỷ niệm. Nếu nhớ lại, không chịu viết ra thì kể như đánh mất kỷ niệm của mình.

Tôi có rất nhiều kỷ niệm ấu thơ. Cho tới hôm nay, tôi còn nhớ rõ từng kỷ niệm cơ hồ một người xa quê hương vẫn nhớ rõ «*từng miếng nắn, từng hàng cây, từng viên gạch*» ở nơi chôn nhau cắt rốn. Tôi không hiểu tại sao tôi lại nhớ lâu thế.

Có lẽ, thời thơ ấu của tôi chở chất nhiều đau khổ. Niềm vui thường qua mau. Chắc chắn vì vậy mà tôi nhớ nổi mọi kỷ niệm của những ngày xưa còn bé.

Nhưng tôi chỉ kể cho em nghe một kỷ niệm thôi nhé! Khi bằng tuổi em, ừ, khi bằng tuổi em, tôi nhớ lại, thật đúng. Như vậy...

Năm ấy tôi lên mười. Mười tuổi vào năm nhiều biến cố quan trọng của lịch sử quê hương ta. Tôi sinh trưởng ở thị xã Thái Bình, một thị xã nhỏ bé, xinh đẹp nằm bên giòng sông Trà Lý, có cầu Bo thơ mộng. Đồi mắt nhung nai của tôi đã thấy hàng trăm người Việt chết đói nằm rải rác hai bên đường sang Hải Phòng. Tôi cũng thấy người ta quá đói ăn thịt đồng loại vừa chết dưới gầm cầu Bo. Tôi còn thấy những đứa bé nhảy vù xác mẹ nó, vừa khóc. Rồi khi tiếng khóc dứt, đứa bé gục xuống bộ ngực lép kẹp của mẹ nó, chờ người ta đem xe bò tới xúc đi chôn chung một hố rấp đầy vôi bột.

Người lớn bảo Tây nó giết dân mình. Bấy giờ tôi chưa biết căm thù nhưng ghét Tây thậm tệ. Đến ngày Nhật đảo chính, bắt Tây lớn, Tây bé đi chân không qua bên kia cầu Bo kéo xe bò phục dịch Nhật, tôi khoái quá, sáng nào cũng rủ bọn thằng Côn, thằng Luyện đi coi.

Những con mụ Đầm hách dịch đứng ngó chồng con ẻ vai kéo xe bò, khóc sụt mướt. Nhật bắt nạt Tây thật tinh. Tôi thích Nhật, thường mon men tới gần bọn lính Nhật «*đồ tay nạy*» và toét miệng cười. Bọn lính Nhật đóng quân ở cầu lạc bộ trong bãi bóng. Chiều chiều, chúng tôi ra hồ tắm bơi lội và sà lại sờ mó những thanh kiếm dài chứa rất huyền sử của sĩ quan Nhật. Tôi quen mặt hết từng gã lính Nhật ở cầu lạc bộ.

Rồi Nhật bị bại trận, Việt Minh cướp chính quyền. Cuộc cách mạng ở tỉnh Thái Bình, dưới mắt tôi, trong ngày 19-8-1945 buồn cười rừ rượi. Tám giờ sáng, đám người quần nâu vác súng «*mút cơ tông*» từ bên kia cầu Bo tràn vào thị xã đuổi lính Nhật và Việt gian chạy dọc theo phố chính tới nhà thương.

Quân cách mạng bắn liên tiếp, không trúng một tên lính Nhật nào. Lính Nhật và Việt gian cứ chạy. Rồi tức mình, một tên Nhật rút súng lục, quay lại nhả đạn. Hai chiến sĩ cách mạng văng súng «*mút cơ tông*» gục liền, máu trào ra lênh láng.

Lính Nhật bố trí ở đầu tỉnh. Hai khẩu đại liên đặt ở ngã tư Vũ Tiên quay nòng vào thị xã. Không khí căng thẳng. Tưởng đánh nhau to rồi. Nhờ viên tỉnh trưởng giàn xếp

với cấp chỉ huy Nhật, chuyện dịu đi. Cả tỉnh kéo nhau «*xuống phố*» và đồ về sân vận động để chào mừng ngày cách mạng thành công.

Lính Nhật làm khó dễ. Chúng bắt quân cách mạng để hết súng bên ngoài. Thế là súng «*mút cơ tông*» của các thầy linh lệ, linh khố xanh phải dựa hết vào tường sân vận động. Lính Nhật dàn hàng, chĩa súng vào quân cách mạng và dân thị xã. Mọi người qua cổng, bất kỳ trẻ, già, lớn, bé, đàn bà đều phải dơ tay lên trời cho lính khám xét.

Tôi và mấy thằng bạn hết thích lính Nhật từ lúc này. Mấy thằng ở cầu lạc bộ nhìn thấy chúng tôi, mỉm cười. Bọn tôi bấu môi, đưa tay đặt ngón cái vô lỗ mũi, ngoáy bốn ngón tay kia lia lịa tỏ ý chèn Nhật. Thằng Luyện rủ chúng tôi thủ đá nhét vào túi. Bọn Nhật khám, xét lỏi đá ra. Chúng tôi cười thích chí.

Rồi tất cả mọi người vào sân vận động. Lính Nhật bắt kéo cờ mặt trời trên cờ đỏ sao vàng. Giàn xếp. Cờ mặt trời ngang cờ đỏ sao vàng. Không được. Cờ mặt trời kéo xuống, cờ Việt Minh kéo lên. Quân cách mạng hoan hô điên cuồng. Cách mạng thành công. Giãn dị thế đó.

Nhưng mấy hôm sau trở đi thị xã không có ngày nào là không có biểu tình «*xuống đường*» đả đảo phát xít Nhật. Tôi lại biết thêm: Tây và Nhật giết chết dân mình vụ đói vừa qua.

Hễ cái xe gắn máy phóng nhanh chạy khắp phố tuyên truyền «*Một*

(xem tiếp trang 33)

vành khuyen liu lo

THU THẢO

Quê hương tôi — Ôi quê hương tôi đẹp để biết bao. Quê hương tôi được trang điểm mỹ miều bằng những chu kỳ thời tiết liên tục của trời đất: bốn mùa Xuân, Hạ, Thu, Đông.

Mùa Xuân gió nhẹ trong lành. Những cánh bướm muôn màu nhón nhơ trên ngàn hoa phở sắc; những cánh hoa anh đào hé nở e ấp chen lẫn trên những cành lá xanh non mơn mớn trong làn mưa mỏng rải nhẹ trên cảnh vật. Bầy chim vành khuyen liu lo ca hát trên cành cây lựu bên bờ ao. Những luống rau xanh mướt đơm bông vàng rực rỡ. Lũ trẻ con hồn hởi vui đùa trong bộ quần áo mới. Người người vui vẻ thoải mái trong khung cảnh hoan ca của đất trời khai hội.

Ôi! Hình ảnh quê hương tôi đẹp biết bao, nhưng nay đâu còn nữa? Còn đâu những hình ảnh thân yêu của những buổi trưa hè oi ả; tiếng võng đưa kẽo kẹt trong tiếng ru hời thiết tha của bà mẹ quê vỗ về giấc ngủ trẻ thơ. Lũ ve sầu nỉ non ai oán trên cây phượng đầu ngõ, màu hoa nhuộm thắm sân trường báo hiệu mùa chia tay giã từ sách vở, thầy, bạn và mái trường thân yêu để trở về đồng nội, mỗi buổi chiều oi bức, đắm mình dưới làn nước bạc mênh mông tươi mát trên giòng sông uốn khúc, xuôi chảy lững lờ. Giòng sông là nguồn sữa ngọt của người dân quê hiền lương chân phác. Quanh năm sống một đời sống bình dị an lành sau lũy tre xanh.

Còn đâu những buổi chiều lộng gió, trên con đê đầu làng, lũ mục đồng thả diều căng gió; tiếng sáo diều vi vu hòa lẫn âm thanh sáo sặc của cánh đồng lúa vàng ươm, chạy xa tấp tận chân trời. Đàn cò trắng khoan thai vỗ cánh nương theo làn gió chiều hiu hắt. Tất cả những hình ảnh và âm thanh ấy đã tấu lên khúc nhạc quê hương thanh bình no ấm, mà mãi mãi còn vang vọng trong lòng kẻ tha hương đã bao năm xa cách hằng ngưỡng vọng về trong niềm tiếc nhớ xót xa.

Còn đâu nữa hình ảnh đầy thơ mộng của mặt hồ gợn gợn mùa thu; bầu trời âm đạm đượm một nỗi buồn mang mang, hiện rõ những thân cây khẳng

khieu đói rét, in hình trên nền trời mờ đục. Những chiếc lá vàng chao mình trong gió, những cụm khói lam chiều chờn vờn lơ lửng, tỏa lên từ những bếp lửa ấm gia đình. Ôi mùa thu, mùa thu của thi nhân. Những áng văn tuyệt tác đã được khai sinh bởi mùa thu. Mùa thu đượm một nỗi buồn mênh mang khôn tả, nhất là vào cái buổi Thu Hạ Giao Mùa:

*Gió thu man mác vương buồn,
Trời thu âm đạm khơi nguồn nhớ thương.
Ve sầu tấu khúc thể lương,
Phượng rơi ngập lối sân trường vắng hoe.
Biệt ly lưu luyến mùa hè,
Cò liêu ủ rũ khóm tre gục đầu.
Trăng treo chênh chệch bạc màu
(Khiến lòng tê tái heo hơn dạ sầu)
Gió lùa trên những nhịp cầu
Mặt hồ gợn sóng đượm màu thu sang.
Cây khô lá đỏ ủa vàng,
Mây trôi lờ lững nhòa ngàn ánh sao.*

Chu kỳ thời tiết được tiếp nối liên tục trên quê hương tôi. Mùa đông lại đến mang theo ngọn gió lạnh căm căm. Mùa của mưa dầm, gió bắc. Những ổ rom ấm áp được thiết lập gọn sạch ngay bên đống lửa hồng sưởi ấm cho cả gia đình trong mùa đông lạnh. Quanh bếp lửa ấm, ánh lửa bập bùng nổ lách tách tỏa hương vị ngọt ngào của ngô rang, khoai nướng. Những câu chuyện xưa kỳ thú, ý nhị được bà kể cho các cháu nghe một cách thích thú; giọng cười vui nhộn dòn tan trong bầu không khí ấm cúng thân yêu. Mùa Thu có cây, có hồng; hương vị ngọt ngào của quả hồng chín mọng càng gợi nhớ biết bao!

Giờ đây hồi tưởng lại, tôi thấy luyến nhớ quê hương vô vàn! Bao giờ cầu sông Bến Hải được nối liền hai bờ Nam Bắc. Tôi sẽ trở về để nhận lại quê hương tôi sau bao năm xa cách nhớ thương.

•••

GIỜ RA CHƠI

NGUYỄN ĐÌNH TOÀN

KỶ MUỖI

Tôi bảo Khôi:

— Thôi, Khôi đưa tôi vào trong nhà đi.

Khôi vẫn giữ chặt hai vai tôi. Hắn ngó thẳng vào mắt tôi. Trong đêm tối, một lần nữa tôi lại có cảm tưởng như cái bóng đen của hắn đè nặng tôi. Một lần nữa tôi muốn đỡ dành hắn. Một lần nữa tôi phải tìm cách trấn an tôi. Giống như ánh trăng nhợt nhạt cứ mỗi phút bị bóng tối lấn đi mãi, mọi ý nghĩ của tôi cũng mỗi lúc thêm mờ ám.

Khôi hỏi tôi:

— Chưa ai hôn chị bao giờ sao?

Câu hỏi của hắn làm tôi nóng mặt.

Tôi nói:

— Khôi hỏi kỳ quá.

Chúng tôi trở vào trong nhà, trở lại trên lối đi dưới những tàn cây, trên những viên sỏi. Nghe gió thổi qua khu vườn, tôi có cảm tưởng như nó cũng cuốn dùm tôi những bóng tối đang phủ kín trong lòng.

Lãm vẫn còn ngồi ở góc bàn cũ. Nhìn thấy chúng tôi trở lại, Lãm bảo:

— Đi đâu mất tiêu vậy.

Tôi nói:

— Xuống vườn.

Lãm cười. Nó có vẻ biết rõ Khôi hơn tôi. Đã hẳn thế. Lãm nói:

— Có chóng mặt không?

Tôi bảo:

— Một chút thôi. Chỉ hơi một tí thôi.

Chú Quyên biến mất từ lúc chúng tôi đến đây, từ góc phòng đằng kia đi trở lại hỏi:

— Sao, các cô các cậu còn muốn ngồi chơi nữa hay về.

Lãm nói:

— Cháu muốn ở lại chừng nửa tiếng nữa.

Câu trả lời rành mạch của Lãm làm tôi bàng khuâng. Lúc nào hắn cũng nhìn thấy việc làm của hắn một cách rõ ràng. Mọi việc đối với hắn đều giản dị. Hắn biết hắn muốn gì. Và hắn cũng biết hắn không thích cái gì. Riêng tôi, tôi không lẫn lộn hai điều đó, nhưng cả hai chẳng bao giờ hiện đến với tôi một cách dứt khoát cả. Tôi không có một ước muốn nào rõ rệt. Mơ ước đối với tôi giống như một trái cây còn nguyên vỏ, có thể tôi đã biết bên trong có những gì, nhưng cái biết của tôi chỉ là dự đoán. Phải nhìn thấy tận mắt. Phải tự tay

bóc vỏ. Phải được nếm mùi vị của cái «trái đời» gay gắt đó. Nhưng, cơ hội của tôi chưa đến. Trái chưa đủ chín. Có phải mỗi đời người chỉ là những cơ hội của người đó? Cơ hội xấu và tốt, may mắn và bất hạnh. Và còn những gì nữa?

Tôi không nhảy với Khôi nữa. Tôi nhảy với chú Quyên một bài mặc dù tôi không còn thích nhảy nữa. Nhưng có sao đâu. Tôi vẫn có thể vui chơi trong cái trò chơi kỳ quặc này. Trong lúc nhảy, chú Quyên hỏi tôi về sự học hành, về những mộng ước mai sau, về không khí ở Đà Lạt, về dự định của tôi sẽ ở lại Đà Lạt trong bao lâu. Chú nói chuyện với tôi như với một người lớn. Tôi biết chú không biết cách nói chuyện với trẻ con vì chú không có con. Tiếng nói của chú có một vẻ lạnh lẽo khác thường với những tiếng nói tôi đã nghe thấy từ lúc gặp chú buổi chiều. Hình như bề ngoài của chú Quyên chỉ là một cái vỏ. Tôi nhớ đến một màu chuyện đọc được trong một tờ báo, nói về một nhạc sĩ hồ cầm, ông ta đã trên sáu chục tuổi và vừa lấy một người vợ trẻ, mới ngoài hai mươi, được

(xem tiếp trang 22)

một loài chim bé nhỏ

ĐINH TIẾN LUYỆN

một

Buổi sáng chủ nhật, con đường nhỏ dẫn tới nhà Anh Chi làm như thức dậy muộn hơn. Khi tôi ngang qua, nắng sớm mới hôn những hạt sương buổi sáng đọng trên các cành lá me. Cái hôn thật khẽ nhưng cũng làm những hạt sương tan mất và các cành lá me thức dậy. Đầu mùa mưa, những cành lá me ướt nhiều nước nên xanh mơn mớn như cánh đồng mạ non. Nhưng là cánh đồng mạ non ở trên cao. Khi tôi ngửa mặt lên nhìn thì có những hạt nước nhỏ tung xuống, bám trên tóc, lạnh trên má tôi. Tôi thường thấy có một chú sóc nâu hay đi dạo trên những cành me ấy. Nó bò và nhảy nhanh lắm cơ. Con đường nhỏ làm như có tiếng hát, khi những đàn chim sâu « chip chip » bay nhảy trên các lùm cây hai bên đường.

Tôi tới cổng nhà Anh Chi. Bao giờ cũng như lần đầu, cái nao nao lạ lùng khi tôi dẫm chân trên lối đi trải sỏi từ cổng vào đến nhà cô bé.

Cây ngọc lan ở bên lối đi chưa lớn lắm, tưởng chừng như bằng dáng tuổi 12 nhỏ nhỏ của Anh Chi, nhưng đã có một vài bông hoa thơm làm bước chân đại của tôi cuống quýt. Khi ấy thì tôi thấy cái sân trước cửa nhà cô bé đã rộng lại như rộng hơn. Ngôi nhà vuông vại nét cổ trông như một lâu đài quý phái. Đã có lần tôi e ngại bước lên thềm cửa nhà Anh Chi, nhưng tiếng cười của cô bé trong lành quá, làm tôi chẳng kịp nghĩ ngợi gì.

Tôi khẽ gọi :

— Anh Chi ơi !

Chỉ chớp mắt là tôi đã thấy cô bé hiện ra trên bao lơn, nguyên trong chiếc áo ngủ trắng chùng tới gót chân. Cô bé cười, cười cả trong mắt bỏ câu buổi sáng còn ngái ngủ. Tôi thấy những dây hoa ti gôn leo trên bao lơn hình như nở thêm nhiều những chùm hoa hồng mới. Tôi nói vọng lên :

— Bây giờ mới thức dậy cơ à ?

Chi nghiêng nghiêng mái tóc búp bê :

— Người ta là công chúa mà.

— Chao ơi !

Những ngón tay nhỏ Anh Chi luôn trong tóc, cô bé tựa người vào lan can cúi xuống nhìn tôi cười khoe chiếc răng khềnh xinh ơi là xinh. Đúng là dáng của công chúa Anh Chi.

— Công chúa nhưng vẫn là học trò đấy nhé.

— Vâng ạ. Thưa thầy giáo hôm nay chủ nhật nên học trò là công chúa ạ.

Tiếng cười Anh Chi trong vắt trong buổi sáng ấm áp.

— Anh đợi Chi nhé.

Một lát, Chi rửa mặt và chạy ra với tôi, hiền lành ôm con mèo nhỏ trong cánh tay trần, mà tay áo rộng hơi xắn cao lên. Trông Anh Chi nhỏ bé như một con chim. Con chim đang nhảy chuyền đến bên tôi :

— Thưa thầy giáo ạ...

Tôi đưa ngón tay trở lên môi, giả vờ nghiêm nghị :

— Hôm nay chủ nhật.

Chi phá lên cười :

— Anh Huy bắt chước Chi nhé.

Chi và tôi ngồi xuống chiếc đu rộng trong vườn. Con mèo trắng trong lòng cô bé khẽ kêu « meo meo » và đòi nhảy đi chơi, cái nơ đỏ trên cổ nó trễ ra :

— Sao hôm nay Chi diện cho Mimi thế hở ?

— Hôm nay là sinh nhật một tuổi của Mimi đó anh.

— Chao ơi !

Chi mơn man những ngón tay trong lớp lông trắng mịn của con mèo nhỏ dễ thương :

— Sinh nhật một tuổi của Mimi, Mimi cho người ta ăn cỗ to lắm cơ anh ạ. Mẹ đã bảo rồi. Chiều nay anh Huy phải sang ăn cỗ với Chi đó nhé.

Con Mimi nhảy vọt khỏi lòng Chi và chạy biến mất vào trong những bụi cây trong vườn làm Chi nhìn theo có vẻ giận dỗi.

— Đề anh bắt nó lại cho nhé.

Chi giữ lấy cánh tay tôi :

— Đừng anh Huy.

Chi xích lại gần tôi, nói khẽ làm như sợ con Mimi nghe được :

— Làm bộ đừng thềm chơi với nó. Nó đi trốn và bắt Chi tìm đấy. Một lát không thấy Chi chạy theo, thế nào nó cũng trở lại cho mà xem.

Đúng như lời Chi nói, một lát sau tôi thấy con Mimi ở trong cụm hoa mẫu đơn lộ đầu ra. Chi giả vờ làm như không nhìn thấy nó, cô bé ngoảnh mặt đi :

— Anh Huy đừng thềm đề ý nó nhé.

Tôi cũng bắt chước Chi ngoảnh mặt đi. Nhưng tôi vẫn liếc thấy con Mimi từ từ bước ra khỏi cụm hoa mẫu đơn, nó đứng nhìn quanh một lát rồi phóng mình về phía chúng tôi. Chi liếc chùng bảo tôi cứ tiếp tục yên lặng quay mặt đi. Con Mimi đi quanh quần mấy vòng ghế đu rồi cọ cọ cái đầu vào bàn chân Anh Chi. Nhưng cô chủ bé nhỏ hay đổi hờn, hay làm nũng của nó vẫn lặng thinh nhìn đi nơi khác. Thế rồi, con Mimi nhảy lên ghế đu, nó nhảy nhẹ nhàng lắm. Và cũng thật dịu dàng, nó trở lại nằm ngoan ngoãn

*Cho tôi nói chuyện hiền lành với những hàng me ngày thơ ngủ, ngày thơ thức mỗi chiều mỗi sáng ở những con đường tôi ngang qua. Cho tôi nói chuyện hồn nhiên với búp bê Ly Ly có đôi mắt xanh lơ thủy tinh hay chớp chớp đôi mắt làm điệu và đôi má làm nũng lúc nào cũng đòi « mi cả hai bên ». Cho tôi nói chuyện ngọt ngào với kẹo hồng với ô mai với chocolat và những truyện cổ tích thần tiên có hoàng tử, công chúa. Đề tôi bắt đầu kể chuyện **MỘT LOÀI CHIM BÉ NHỎ** mà gần năm năm nay, từ những năm làm học trò, tôi biết vẽ với mơ mộng. Và viết riêng đề tặng « Công Chúa Khoai Hường », đang xa nhà, xa quê hương.*

ĐINH TIẾN LUYỆN

trong lòng Anh Chi, khếp hai mắt giả vờ ngủ thật say. Lúc bấy giờ Anh Chi mới khẽ nhìn tôi chòm chim cười thật tinh anh. Cô bé luôn cả mười đầu ngón tay nhỏ xuống lòng bé con Mimi dễ thương lên :

— Người ta hồng có thích chơi cút bắt trong buổi sáng đầu nha. Lần sau đừng hư bỏ đi chơi một mình như vậy nữa nghe không.

Nhưng bây giờ đến lượt Mimi làm nũng. Nó không thềm cựa quậy gì cả. Chi khẽ vuốt lưng nó :

— Mimi nè.

Mimi vẫn lặng yên.

— Cung ơi !

Mimi vẫn làm như ngủ say. Chi liếc nhìn tôi : « Người ta cũng biết làm nũng, anh Huy ạ ». Cô bé phải cúi xuống « mi » nhẹ lên đầu Mimi một cái. Bấy giờ Mimi mới mở bừng mắt kêu « Meo meo », rồi dụi dụi cái đầu ngả vào vai cô chủ bé nhỏ. Anh Chi ấp mái tóc xuống mình Mimi, cô bé nghiêng mắt nhìn tôi cười :

— Anh Huy xem, Mimi của Chi dễ thương không nào ? Người ta là chị em với nhau đấy nhá.

Tôi cũng cười theo :

— Đúng là chị nào em nấy.

Trong khi chúng tôi đang nói chuyện vui vẻ không đề ý, thì mẹ Anh Chi đã đứng ở thềm nhà từ khi nào. Bà cười với chúng tôi.

Tôi nói hơi lớn đề bà nghe được :

— Bác nhỉ, có phải chị nào em nấy, phải không ạ ?

Mẹ Anh Chi cười nhẹ nhàng. Bà bước ra vườn, đến với chúng tôi :

— Em nói gì cơ ?

Tôi chỉ Anh Chi đang bế mèo :

— Hai chị em giống nhau ghê, bác ạ. Hồi nãy hai chị em mới giận dỗi nhau xong. Cháu bảo là : « Chị nào em nấy » đó.

(kỳ sau tiếp)

Thằng Côn bĩu môi :

— Thế mà nhất à ?

Con Ngọc chưa kịp trả lời, Côn đã hỏi :

— Này, chim khuyên của thằng Hội có chết con nào không ?

Ngọc ngớ ngẩn :

— Ngọc không đến nhà nó.

Côn gắt :

— Chim khuyên của con Thúy...

Nó nói nhanh :

— ...Của Thúy cơ mà !

Ngọc bật cười :

— Con Thúy bảo Côn ném phi tiêu hạng bét, chả trúng con chim nào.

Đến lượt Côn ngớ ngẩn :

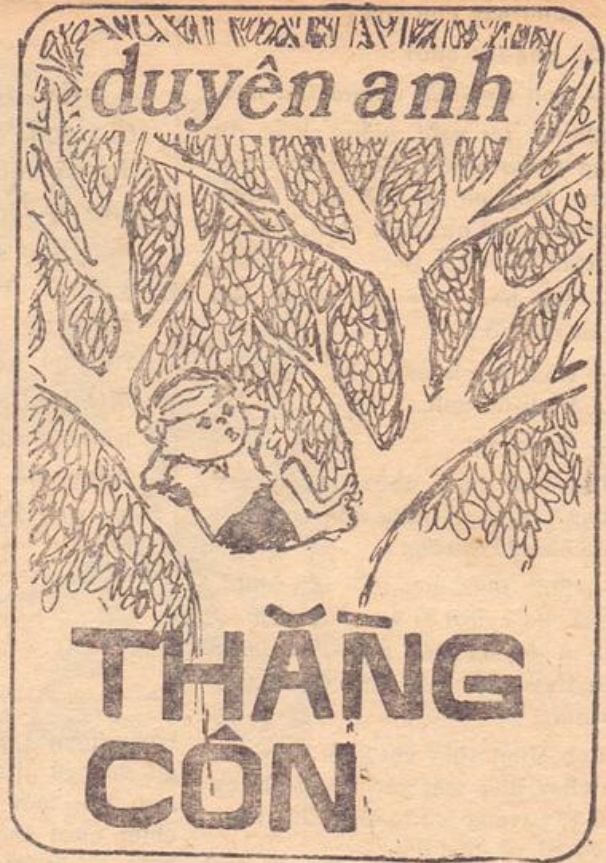
— Sao Thúy nó ghét Côn ?

Ngọc lác đầu :

— Ngọc chả biết nữa.

Con bé chìa tay đưa cho Côn gói ô mai :

— Của chị Ngọc làm đấy. Côn ăn đi, ngon lắm cơ. Nao Côn lại nhà Ngọc chơi nhé ?

Thằng Côn là cuốn thứ hai sau Thằng Vũ trong bộ truyện dài Về Buồn Tỉnh Lỵ gồm sáu cuốn.

Côn lừng lững bỏ lên nhà, để mặc Ngọc buồn thiu với gói ô mai trong tay. Nó phóng ra đường, đi thơ thẩn dưới những rặng hồi. Mùi trái hồi hắc hắc là. Côn lần đến đầu con phố nhà Thúy. Nó trèo lên một cây sấu, nhìn về phía nhà Thúy. Chỉ thấy mái nhà và giàn hoa giấy không còn một cánh hoa. Côn không hiểu tại sao Thúy ghét nó. Có chú chim khuyên nào bị chết đâu. Chắc Thúy ghét Côn cái tội nhặt kẹo của linh Nhật. Côn oán thằng chó Hội quá. Nó bịa chuyện để Thúy ghét Côn. Chắc Côn phải tấn Hội một trận, Thằng Hội tội hơn thằng Hách, thằng Dương. Côn muốn xin lỗi Thúy. Nó tìm được tội của nó rồi. Tội nói những tiếng « cần lót, nói phét ». Thúy chả trách Côn nói bậy là gì. Nhưng mà xin lỗi Thúy, nó ngượng chết. Nhờ con bé mắng thêm, còn ngượng gấp mười. Côn mong một trận gió lớn thổi gãy cây sấu. Nó sẽ ngã xuống đường, sẽ bị nằm nhà thương, bác Thụy sẽ dẫn con Thúy vào thăm nó. Và nó sẽ xin lỗi con Thúy thì không ngượng chết người đâu. Tưởng tượng nắm tay Thúy và Thúy cười chúm chím hai đồng tiền trên đôi má, Côn muốn ngã quá. Song nhờ ngã què, con Thúy chế nhạo là kẻ tàn tật, nó bèn không thích ngã nữa. Què chân, đi học

phải chống nạng. Nạng kêu lóc cóc, nghe chán lắm. Mà què hai chân lại khổ suốt đời.

Côn ta vội vàng tụt xuống khỏi cây sấu. Chân nó run lay bầy. Nó chạy tới nhà thằng Luyện rủ Luyện đi Hà nội. Con nhà Luyện sừng rên. Nó quàng chiếc súng cao su vào cổ và theo Côn ra bến xe. Hai đứa nói chuyện với anh ét quen một lúc, chờ xe Con Voi khởi hành, bám cửa sau để giang hồ Hà nội. Anh ét trông hai thằng bám xe đến ngã tư Vũ Tiên thôi, nên mới cho bám. Luyện ta hí hửng. Nó sẽ gặp thằng Vũ, sẽ được bán khỉ, bán gấu và câu cá trộm ở hồ Gươm. Luyện thềm tia con rùa thần xem nó có nổi lên trả Luyện viên đạn sỏi không. Côn thì chỉ ước ao xa Thái Bình, xa con Thúy. Con Thúy sẽ hóa thành con quạ. Côn nó, nó sẽ đi tìm thầy Đan, theo thầy để trở thành nhà cách mạng, tuy Côn chẳng hiểu cách mạng là cái gì. Hai tiếng này nghe mơ hồ và xa lạ làm sao.

Đến ngã tư Vũ Tiên, xe hàng ngừng lại cho linh Nhật khám xét. Côn bỗng nhớ hồi thằng Vũ bỏ nhà đi giang hồ cống Đâu, bố nó và đi nó cãi nhau, tìm nó khắp nơi. Côn thương bố mẹ, kéo Luyện nhảy xuống đường. Nó vỗ vai bạn :

— Thôi, gượng hãy đi Hà nội, mày ạ!

Luyện cụt hứng :

— Mày sợ chết đói à ?

— Không, tao quên chưa viết thư cho bố mẹ tao biết là tao ra đi giang hồ vạn dặm.

Luyện gật gù :

— Ừ nhỉ, ông cũng quên.

Hai đứa cuốc bộ trở về phố. Không biết bao giờ vua súng cao su Luyện mới được tia rùa thần ở hồ Gươm.

mười

Mùa đông năm nay khởi đầu bằng trận mưa dầm. Mưa kéo dài liền mấy ngày. Trời thấp xuống và đất muốn ứng ra. Không khí ẩm mốc, khó chịu vô cùng. Cảnh trọng buồn thảm đến nỗi con chim cu gáy của thằng Côn ngại ngừng không thêm gáy nữa. Nó cũng rét. Nhưng nó không được mặc áo len như Côn. Mùa đông chẳng có gì thú cả ngoài cái thú lén thầy ăn lạc rang trong lớp đang giờ học. Côn đã nghĩ ở nhà từ hôm thầy Đan bỏ đi. Thầy mới chưa về dạy

mà linh Nhật lại theo thông ngôn vào trường bắt thêm hai thầy lớp ba và lớp tư. Hết sen đầm Tây bắt thầy giáo tới linh Nhật bắt.

Linh Nhật còn bắt vài người trong thị xã. Bố thằng Côn lo lắng lắm. Luôn luôn, bố nó nhắc nhở nó đừng nói những tiếng *độc lập, cách mạng*. « Nhật và Tây ghét độc lập, cách mạng ». Bố nó bảo thế. Bố nó còn dọa « Nhật nó bắt người nó đổ nước xà phòng cho uống rồi nó dấm lên bụng, nước xà phòng phọt ra mũi, tai để tra tấn ». Côn biết thêm hai tiếng tra tấn. Côn không dám ghét linh Nhật. Nó sợ rồi. Côn sợ cả những con ngựa cao lênh khênh của Nhật thả rông ngoài bãi tha ma ngã tư Vũ Tiên.

Côn nằm ý ở nhà nghe giá lạnh, buồn tẻ và trùm kín chắn tưởng tượng mình là hiệp sĩ Tàu vùng-gươm đánh gãy tan kiếm Nhật. Côn không dám hỏi bố tuy nó thêm hỏi về linh Nhật. Một ngày tanh ráo, Côn chợt nhớ Vọng. Nó rủ Luyện đến nhà Vọng chơi. Thằng Vọng biết nhiều chuyện. Chắc nó sẽ biết chuyện linh Nhật sang Thái Bình làm gì. Khu Kỳ Bá đã có mặt linh Nhật. Linh Nhật đóng khắp thị xã, mỗi nơi chỉ có lác đác hai ba người. Lúc Côn và Luyện tới,

Vọng đang đắp chiếu nằm co tròn trên ô rơm. Đầu nó gối lên cuốn *David Copperfield*. Vọng đọc đến trang gặp nhiều chữ khó, nó tức quá, gấp sách, nhét dưới gáy. Cuộc đời gian truân của con nhà David làm Vọng ảm áp, quên giá rét mùa đông. Biết bạn tới, Vọng vẫn nằm yên. Nó khoe :

— Thầy Hoan cho tao cuốn truyện tiếng Tây, bắt tao cố gắng đọc. Tao đọc thấy hay quá. Thằng David Copperfield còn khổ hơn tao.

Côn hỏi :

— Nó có biết đá bóng không ?

Vọng đáp :

— Không, nó mò côi bố mẹ. Chả hiểu cuối cùng nó có sướng không.

Luyện quỳ gối cạnh ô rơm, đưa tay lúi cuốn sách. Nó dở trang đầu, lăm nhăm đọc :

*Ừ, đời khổ phải đâu là tội lỗi
Anh cứ nghĩ mà càng thêm hồ túi
Cảnh cơ hàn khốn nạn của chúng ta
Nuôi đi em cho đến lớn đến già
Mầm hận ấy trong lòng xương ống máu*

*Đề mai nổi thêm hăng hồn chiến đấu
Mà hôm nay em đã nhóm trong lòng*

Dưới những hàng chữ này là một chữ ký ngoằn ngoèo. Luyện hást đầu :

— Ai ký đây hở, Vọng ?

— Thầy Hoan đấy.

Luyện lật trang thứ hai. Nó đọc lớn cho cả Côn nghe : « *Tặng Nguyễn Hữu Vọng, người học trò thầy thương nhất* ».

Luyện chớp mắt :

— Thầy mày thương mày ghê nhỉ, Vọng nhỉ ?

— Ừ.

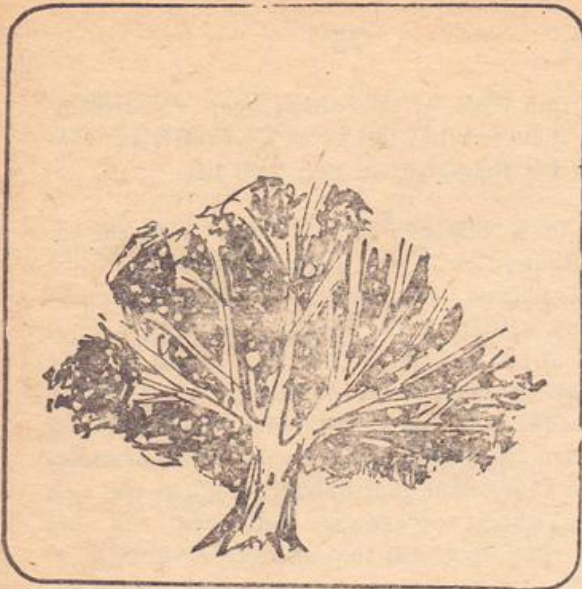
— Mày có biết thầy mày bây giờ ở đâu không ?

— Không. Trước ngày thầy tao đi, thầy tao cho tao hai chục và bảo thế nào cũng có ngày thầy tao nuôi tao ăn học thành tài.

Côn ngồi xuống cạnh Vọng :

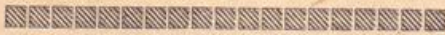
— Này Vọng, tại sao linh Nhật bắt các thầy ?

(kỳ sau tiếp)

Quê nhà yêu dấu

NHẬT TIẾN

KỶ MUỐI MỘT

Trong lúc ấy thằng On dấy lên như một cơn địa. Tiếng gào của nó rung chuyển cả một vùng cây cỏ thảm sâu xé vỡ cả một bầu không khí đè nặng những cơn u uất. Rồi nó lả đi. Bọt hai bên mép sủi ra. Cặp mắt nhắm nghiền như bất động trên khuôn mặt xám ngoét không còn dấu vết của một luồng sinh khí. Bằng bế nó đi qua những cặp mắt kinh hoàng, tráo trưng của đám trẻ nhỏ, chân Bằng dẫm nát những đám cỏ may yếu dưới vạt vờ trong hơi gió. Nhưng toàn thân của Bằng tràn ngập những cảm giác ghê rợn. Bằng thấy như từng ngọn cỏ mềm mại đang dựng đứng lên thành những ngọn chông nhọn hoắt. Hai bàn chân của gã tê điếng như chính gã đang chịu đựng cơn đau của thằng On, như những bước chân đi của gã là một cái hàm chông sụt xuống, xuyên thủng đôi giày vải mỏng manh, cắm vào chân gã đến xương, đến tủy. Bằng không bế thằng On về nhà nó mà rẽ ngay lên quốc lộ để đón một chiếc xe lam. Chiếc xe chở hai người lên quận rồi từ quận nhờ xe nhà binh chạy phăng lên tỉnh. Thằng On được vào nằm ngay trong bệnh viện. Mãi đến chiều chị Huấn mới nhào tới. Chị khóc lặn lộn ngay ở cửa vào. Bằng phải niu lấy chị, giữ chị không cho chị lao đầu vào cánh cửa phòng giải phẫu. Cuối cùng, hai người phải chờ đợi đến tối mới thấy thằng On nằm trên băng ca được trở ra. Nó thoát được nạn phải cưa hai cẳng chân vì Bằng hành động kịp thời. Những

mảnh nữa vụn được gấp ra. Những lỗ thủng được xoay bông vào quây, rửa sát độc. Và hai bàn chân nhỏ bé của thằng On bây giờ trắng xóa những bông băng.

Người ta xếp cho nó chỗ nằm trên một cái giường sắt, trong một căn phòng chật ních những bệnh nhân. Có người là nạn nhân của một vụ giết mìn. Có người bị hơi bom làm rỉ máu ở hai vành tai. Và phần đông là chịu chung số phận của những viên đạn. Đạn ghim vào đùi, vào ngực, vào bụng, có người xỏ ra cả đùm ruột mà không chết, cũng có kẻ chỉ bị sượt qua đỉnh đầu mà không sống nổi để chờ nhìn mặt lần cuối thân nhân đến vuốt mắt. Mỗi lần có một kẻ qua đời trên giường bệnh là một lần căn phòng đang ồn ào bỗng im bật để tiễn đưa chiếc băng ca lăn trên bốn bánh xe trùm khăn trắng kín mít đi qua lối đi nhỏ hẹp. Về mặt của ai đều xúc động, bàng hoàng mặc dầu người xấu số chẳng phải là người thân thuộc. Duy chỉ có những công nhân trong bệnh viện là giữ được vẻ thần nhiên đến lạnh lùng. Điều thuốc vẫn cháy dở phi phèo trên vành môi. Ánh mắt như chưa phai mờ màu chuyện vui nào đó mà trước lúc đây chiếc băng ca đi vào, họ còn đang bàn tán dờ dang. Nghĩ cho cùng thì cũng chẳng có gì là khác lạ. Không phải chỉ hôm nay mới có một kẻ qua đời. Hôm qua, tuần trước, tháng trước, năm trước, và cả ngày mai, ngày mốt hay tuần sau, cái cảnh này cũng đã diễn ra, và sẽ còn diễn ra như thế nữa. Cơn xúc động chỉ có ở lúc khởi đầu. Rồi tất cả đều trở thành thói quen. Cái gì rồi cũng trở thành thói quen. Quen

cả sự chia ly, quen cả sự cô độc, cô quả, quen cả chuỗi ngày tối tăm, tang tóc, tàn phá quê hương triền miên từ trên hai mươi năm. Trong cuộc chiến tranh này, đã có quá nhiều người phải mất mát. Có những người mất mát đến không còn làm gì. Nhà cửa mất, cha mẹ mất, anh em mất, con cái mất. Vì thế họ mất luôn cả dòng nước mắt để không còn biết khóc, biết xúc động trước bất cứ một biến cố nào xảy ra nữa. Kiểm điểm lại ngân ấy năm bị tàn phá trong bom rơi, đạn nổ, trong khói lửa mù mịt tràn ngập khắp mọi xóm làng, dân ta đã được những gì, còn lại những gì?

Tại nạn xảy ra cho thằng bé bỗng trở thành một biến cố quan trọng trong đời sống tinh cảm của chị Huấn. Bằng nhân đó đã có nhiều dịp giúp đỡ tận tình gia đình chị. Gã thay chị lo lắng đầy đủ giấy tờ cho thằng bé được nằm trong bệnh viện thay chị chạy chọt chỗ này, chỗ kia, đề thằng bé có những thứ thuốc đầy đủ theo toa bác sĩ, rồi những ngày chị bận rộn trên chợ, thì cũng chính là Bằng đã có mặt bên giường bệnh đề săn sóc, an ủi. Chị Huấn đã mặc nhiên công nhận sự giúp đỡ ấy của Bằng. Từ vàng trán cao và phẳng, đến ánh mắt tỏa rực niềm hăng hái, nhiệt tình, nụ cười lúc nào cũng tươi tắn nở trên vành môi đầy và ửng đỏ, hai cánh tay dần chắc xạm đen vì sương, nắng, tất cả những hình ảnh ấy của gã thanh niên đã đem lại cho chị một lòng tin cậy đề chị không còn cảm thấy cô đơn trong cuộc sống mỗi morn và vô vọng của chị.

Đã từ lâu chị không còn vấn vương hình ảnh của người chồng cũ. Sáu năm chờ đợi, sáu năm kéo dài cuộc sống âm thầm trong bóng tối, khắc khoải từng đêm nghe từng tiếng sột soạt ngoài khóm lá, một tiếng chạy trên tàu dừa, tiếng cá quẫy nước ngoài bờ mương hay tiếng sột soạt trong kẽ vách cả trăm lần, ngàn lần những âm thanh ấy đi qua, mà lần nào chị cũng tưởng như tiếng chân của người cũ đặt trên thềm cửa. Sự chờ mong khắc khoải kéo dài đã quá lâu khiến tinh thần của chị mỗi ngày một tỏ nên bạc nhược, đến nỗi chị sợ đêm đen, sợ bóng tối, sợ cả sự buồng xuôi, không chờ đợi, không hy vọng đã bắt đầu gặm nhấm tâm hồn của chị. Tất cả nguồn vui của chị bây giờ đều hướng vào đứa con trai độc nhất, xoắn lấy chị như bóng với hình, chị vui theo niềm vui của nó, buồn theo nỗi buồn của nó, chị lo lắng còn hơn là sự lo lắng cho tương lai tối đen thăm thẳm đang ngự trị trong cuộc đời thanh xuân mỗi lúc một tàn phai của chị.

Nhưng rồi Bằng đã hiện ra như khuôn mặt của mặt trời le lói sau những ngày mưa rả rích, đủ khiến cho má chị nóng bừng, cho lòng chị xao xuyến, hồi hộp, và tình yêu bắt đầu nảy nở thành từng sợi tơ lừ luyến mỏng manh quấn quít lấy tâm hồn gần như nguội lạnh của chị.

Hôm ở trong bệnh viện, thằng bé đã giải phẫu xong và ngủ được yên lành thì chị và Bằng đã trải qua những giây phút thần tiên nhất. Hai người ngồi bó gối trên hàng hiên của bệnh viện nhìn ra khoảng trời trong vắt, tràn ngập ánh trăng thượng tuần. Bằng muốn nói với chị rất nhiều nhưng rồi lại không nói được gì cả. Trái lại, chị Huấn lòng muốn nghe Bằng nói lại thật nhiều, nhưng thâm tâm lại cầu mong cho Bằng đừng nói ra điều gì hết cả. Họ cảm thông nhau trong sự yên lặng, trong hơi gió xạc xào thổi qua các lùm cây, và trong cảnh vật như chan hòa một làn ánh sáng đục lờ như sữa của mảnh trăng treo lơ lửng trên tầng cao. Cuối cùng, nửa khuya sương lạnh, Bằng chỉ làm được một công việc đầy ý nghĩa là khoác lên mình chị chiếc áo tây vàng của

mình. Chị Huấn im lặng chấp nhận sự săn sóc ấy của Bằng sự săn sóc mà từ sau này, chị không còn được hưởng thụ dù chỉ là một cử chỉ nhỏ nhặt. Chị nhìn Bằng với cặp mắt triu mến và biết ơn. Trong bóng tối, bàn tay của Bằng bỗng nắm chặt lấy bàn tay run rẩy của chị. Và hai người đã nắm tay nhau như thế cho đến lúc Bằng khuyên chị về phòng đi nghỉ.

Hai tháng sau, họ sống chung với nhau một cách chính thức. Dư luận bàn tán qua loa rồi cũng mặc nhiên chấp nhận. Cuộc chiến tranh này còn gây cho nhiều điều đáng phải quan tâm hơn là sự một người đàn bà chờ chồng trong sáu năm rồi bước đi một bước nữa. Duy chỉ những kẻ xấu thói, hoặc vì ghen với Bằng, hoặc vì liên hệ thân thuộc với chồng cũ của chị nên thỉnh thoảng lại hỏi thằng bé một cách băng quơ :

— Ê On ! Bớ mày đâu ?

Thằng bé dương mắt lên nhìn về mặt đang lại nhưng không trả lời. Kẻ xấu thói lại đưa đẩy thêm :

— Có phải dương Bằng không ?

Nó gân cổ lên cãi.

— Sức mấy !

— Sao lại sức mấy ! Bộ ông ghét mày lắm sao ?

Thằng bé không đáp. Nó lơ đãng nhìn về phía đồi núi mờ mịt trong sương lam. Kẻ kia vẫn chẳng chịu buồng tha :

— Ở... ở... cũng kẹt lắm chứ hả. Mai mốt bớ mày về thì rồi mày tính sao, má mày tính sao ?

— Tôi đi !

(kỳ sau tiếp)

báo chí hỏi về mái tóc bạc của mình, ông ta đã nói rằng: «đừng thấy một mái nhà có tuyết phủ mà tưởng ở bên trong thiếu lò sưởi». Chuyện nhớ lại làm tôi buồn cười.

Chú Quyền hỏi:

— Cô cười gì vậy?

Tôi nói:

— Châu vừa nghĩ có lẽ tại chú ở Đà Lạt quá nên cái lạnh đã thấm cả vào tiếng nói của chú.

Chú Quyền cũng cười bảo:

— Ấy là tôi đã mỗi ngày phải sưởi lại nó bằng vài ly rượu mạnh rồi đó.

Tôi nói:

— Châu cũng thấy chú hình như mỗi lúc một đổi khác.

Chú Quyền bảo:

— Thế hả? Rồi sau này có sẽ hiểu tuổi tác dạy cho người ta cách đổi màu như một con kỳ nhông vậy.

Sau buổi dạ vũ, về nhà, chú Quyền còn mời chúng tôi uống mỗi người một ly rượu nhỏ nữa trước khi đi ngủ. Khôi ngồi thụt đầu trong chiếc ghế bành của hắn, nhắm mắt không nói gì. Chú Quyền hỏi Lãm có vui lúc buổi tối không. Lãm nói cháu nhầy lu bù và bây giờ thì cháu buồn ngủ quá. Trông ông chừng chạc rõ ra một người giàu có, bề thế. Nhưng không biết có phải vì tưởng tượng mà tôi vẫn thấy ở quanh ông một sự lạnh lẽo, trơ trọi, của một người thiếu thốn một cái gì đó, tuổi già, một người đã chết. Một người bạn đời đã chết, điều đó có thể khiến cho người ta trở thành như một kẻ mất bóng, hay luôn luôn mang trên người cái bóng của người đã mất, nghĩa là có một sự gì không ổn thỏa đối với một người góa thật. Khuya trở về phòng, thay quần áo ngủ, đứng trong cửa sổ, nhìn xuống khu vườn, trông ra mặt hồ trắng ngần trong sương và ánh trăng, tự nhiên tôi cũng thấy buồn. Tôi trở về giường nằm, và sự mệt mỏi suốt một ngày giúp tôi ngủ một giấc không mộng mị đến sáng.

Tôi thức dậy lúc mặt trời còn ủ kín trong sương. Trên những ngọn lá non, ánh sáng ấm áp của những tia nắng đầu tiên, chiếu qua một màn sương trong suốt. Những tiếng chim sâu kêu chiếp chiếp dưới vườn

vọng vào tận trong giường. Trời xanh không gợn một đám mây, nhìn thấy sau những rặng núi xa. Mùa hè trên rừng núi có thể cảm thấy trong mùi lá non, mùi đất ẩm, mùi của những bông hoa héo rụng dưới vườn. Những trận gió sớm mai mang theo cái mát lạnh của nước hồ và hơi nóng của những đám khói đang bốc lên từ những mái ngói sau một đêm mưa. Tôi trở dậy rửa mặt mũi, đánh răng, xuống nhà ăn sáng. Sau đó, chú Quyền đến hăng của ông. Tôi, Lãm và Khôi xuống phố chơi. Chúng tôi thực hiện tất cả những ý muốn đã định từ trước. Đạo phố, leo núi, cưỡi ngựa, bơi thuyền trên hồ với những túi hạt

dễ nóng. Trong những ngày hè đó, Khôi còn dẫn tôi đi xem những vườn trái cây, ăn mận và dâu hái ngay ở cây nữa. Đó cũng là lần thứ nhất tôi nhìn thấy những cây dâu. Trong đám lá xanh bò lan sát mặt đất, những trái dâu chín đỏ trông quyến rũ lạ lùng.

Khôi bảo:

— Coi chừng, dâu được rầy thuốc sát trùng, ăn vào đau bụng chết.

Lãm nói:

— Không sao, có lẽ chúng mình cũng cần sát trùng tận trong ruột một lần..

Những trái mận non, ăn đắng ngắt. Nhưng thích thú là lúc bứt từ

trên cành xuống bỏ vào miệng. Tôi cũng nói đùa với Khôi:

— Nụ hoa không đựng tới của Khôi đôi khi cũng chỉ kết thành những cái trái đắng này thôi.

Đứng trên những sườn núi nhìn xuống cả một cánh rừng mận và dâu, với những cành thưa lá tôi có cảm tưởng mùa xuân ẩn nấp đâu đó, chỉ chờ một ngày, một trận gió thoảng qua, là sẽ hiện ra bằng những búp nõn, hoa nụ. Có những buổi trưa chúng tôi không về nhà, rủ nhau đi ăn tiệm, lang thang trong các khu phố, vào rạp xem chớp bóng, vô quán cà phê ngồi uống, ở Đà Lạt, có sự sung sướng nhất là thời tiết làm cho người ta không biết mệt. Không khi trở hành một thứ mệt bỏ đường, chúng chúng tôi đã bơi trong biển mát đó. Có những buổi chiều, mặt trời vàng chiếu trên các cánh rừng xa, trông tưởng như là tất cả lá đều biến thành hoa cả. Cũng có hôm trời bất chợt, những cơn mưa làm cho trời thấp xuống, chúng tôi đạp thuyền vội vàng trên mặt hồ để trở về bờ vì đã ra quá xa, nhưng có khi ngồi chán chê ở trong quán cơn mưa vẫn chưa đổ xuống. Mặt hồ như tấm gương soi nhan sắc của Đà Lạt. Trong những cơn giông muộn của những ngày thời tiết biến chuyển đột ngột đó, Đà Lạt trông xanh xao, và chúng tôi tha hồ nô đùa trên các quãng đường vắng vẻ. Khôi cũng giữ đúng lời hứa, ngồi canh cho tôi ngủ một giấc ngoài hiên nhà Thủy Tạ. Đó là buổi chiều. Không, một hoàng hôn, mặt trời đã lặn từ lúc nào khi chiều chưa hết, và tôi có cảm tưởng như bao nhiêu hương mật của đêm đã quần tụ cả dưới những đám mây đen đang sa xuống trên các đỉnh núi, mật và hương thơm đầy trong nếp áo, tôi ngủ, tôi đã cố ngủ trong khi hai tai vẫn muốn long lên nghe những tiếng gió thổi từ mặt hồ lên hút qua khe những sợi giấy đan ghế, và nghe những tiếng rì rào của các cánh rừng dâu đó, đang cùng với bóng đêm bủa xuống vây kín thành phố, giống như một chiếc màn buông trên một chiếc núi.

Tôi sung sướng trong tưởng tượng của mình là còn được ru bằng tiếng hát khe khẽ của Khôi ở bên cạnh.

(kỳ sau tiếp)

VIỆC GÌ PHẢI BUỒN

Ngoài mặt em hơi nghiêm nhưng thật ra tính em rất dễ thương. Khờ nổi các bạn em (trai, gái) cho em làm phách, mặt cứ vênh vênh. Em rất buồn về sự hiểu lầm này. Mong chị chỉ cho em làm cách nào để đánh tan sự hiểu lầm tai hại đó.

MIÊN THẢO (Sài Gòn)

Chị lấy một thí dụ về nhà văn Mai Thảo nhé! Mới gặp Mai Thảo lần đầu, trông ông ấy « có hồn » lắm, dễ ghét lắm, « mặt cứ vênh vênh » ra cái điều... Mai Thảo. Nhưng Mai Thảo tốt vô cùng, dịu dàng và khiêm tốn. Chơi thân với Mai Thảo mới yêu mến Mai Thảo. Những người hiểu lầm em vì chưa thân với em. Thân rồi, họ sẽ thấy em dễ thương. Em có muốn làm thần thánh không mà thích được mọi người yêu mến mình? Tính trời ban cho, ai hiểu thì thân mình, thương mình, ai không hiểu mình thì thôi, can gì phải buồn.

KỶ THỊ

Em sống trong đại gia đình, nghĩa là có bác cô, chú, anh họ, em họ. Đại gia đình gốc người miền Trung nhưng sao lại không mấy thích người miền Bắc với Trung. Em ghét kỳ thị nên rất khó chịu mỗi lần phải nghe... nhất là trong bữa ăn. Bỏ đi nơi khác thì không được vì đang bữa ăn. Người miền nào thì cũng có người tốt kẻ xấu cả, phải không chị? Chị Ngọc ơi, em phải làm sao để dần được sự khó chịu trong những lúc đó? Em có một vài bạn thân người Bắc, Trung muốn mời đến nhà chơi mà cứ

ngại... gia đình không ưa bạn em. Em phải làm sao hở chị?

NGỌC CẨM

Một mình em trong đại gia đình của em không ưa chuyện kỳ thị là đẹp rồi. Em nhỏ bé quá, chị có mách em « mưu kế », em cũng chẳng dám nói. Thôi, chịu khó lớn lên, « ở riêng » rồi nhớ dạy con cái sau này đừng kỳ thị. Vì, kỳ thị Nam Bắc Trung, khi « về quê » không được Lạc Long Quân và Âu Cơ công nhận thuộc nói giống Tiên Rồng

DÁN Ở CĂN CƯỚC RỒI

Em có một người bạn hay đúng hơn là một nghệ sĩ, qua những cánh thư, anh ấy muốn xin hình em, em ngại quá, bây giờ trả lời sao cho khỏi Mich lòng hả, chị Ngọc?

THANH HOA (Gia Định)

Trả lời rằng em chỉ có ảnh chụp chung với gia đình. Một lần đi chụp ảnh riêng thì lại dán ở căn cước bọc nhựa. Như vậy, người bạn nghệ sĩ của em sẽ « đau khổ » mà... vui về!

HỌC MÃI HỌC HOÀI

Chị Ngọc ơi! Em còn trai năm nay 13 tuổi, thích thơ, nhạc màu áo học trò. Học đệ ngũ có một chuyện hỏi chị, mong chị Ngọc « giả nhời ». Em thích học Anh văn nhưng sao mà nó không tiến tới mà cứ thụt lùi hoài hoài cơ! Không biết trau dồi cách nào mong chị chỉ dùm em nhé! Nếu tấn tới được môn Anh văn thì... thì em sẽ cảm ơn chị lắm.

HOÀNG CÔNG HẢO (Huế)

Học một sinh ngữ, thường là từ công phu mới giỏi được, em ạ! Vì cái sự học sinh ngữ như nước thấm xuống nền đất ấy. Phải học thật lâu mới « thấm » và, mới thấy tiến bộ. Học sinh ngữ cần kiên nhẫn vì em không thể nhìn rõ kết quả trong một hạn định. Em cứ học mãi, học hoài sẽ giỏi

BÁO NGHÈO MÀ EM

Mỗi tuần báo Tuổi Ngọc ra bao nhiêu số hả chị và tại sao báo ra Trung ít quá, chúng em phải chờ chực lúc sắp có báo khổ quá. Bài gửi về có tuyền hay không? Ở tuần báo yêu thương này có làm thể xanh không, chị?

HỒNG NGHĨA (Tuy Hòa)

Mỗi tuần báo phát hành 15.000 số. Một nửa ở Sài Gòn — Gia Định, một nửa phân phối đi các tỉnh miền Trung và Nam. Vì sợ báo không ai mua, trả về ỉn cước phí nên nhà phát hành chỉ nhận báo có giới hạn. Ở Tuy Hòa hiếm báo nhưng ở tỉnh khác lại... thừa thãi, em ạ! Có chọn đăng nữa truyện, thơ khá. Chưa nghĩ chuyện làm thể vì biết báo có có sống được không!

ĐI HỌC THÊM

Thưa chị em rất dở toán cũng như sinh ngữ, vậy làm cách nào để được khá hơn, em mong lời chỉ dẫn của chị để áp dụng, em xin cảm ơn chị nhiều. Chúc chị được nhiều may mắn.

PHƯƠNG TUYỀN (Chương Thiện)

Em nên đi học thêm ở những lớp chuyên dạy sinh ngữ và toán nếu em không thể tự học được. Và cũng chỉ có cách ấy thôi, em ạ!

Hãy viết về cho Ngọc ở mục Ngọc Miến những thắc mắc của bạn Ngọc. Mỗi tuần Ngọc sẽ trả lời bạn

ngôi trường quận lý

TỪ KỂ TƯỜNG

Phiến đang giữ những chiếc áo ngắn vừa xả xong lượt nước cuối cùng phơi lên sào kềm giăng chéo một góc sân thì Hải đạp xe tới. Chiếc xe đạp của Hải mới được ráp trên tỉnh mang về tuần trước, đó là phần thưởng của chú Truy cho Hải khi nghe tin Hải đã đậu Tiểu Học. Chiếc xe sơn màu xanh lá cây, phụ tùng toàn nhôm, mỗi lần đi ra nắng thì sáng lấp lánh. Hải có một tật kỳ cục là bất cứ lúc nào, ở đâu, trước khi thắng xe lại cũng bóp chuông inh ỏi. Phiến vốn không thích nghe tiếng chuông xe đạp. Mỗi ngày khi tan học Phiến đã phải khó chịu đứng nép sát vào lề đường tránh cho bọn con trai đi qua. Bọn con trai đã thi nhau bóp chuông và đạp xe vù vù qua mặt con gái. Hình như họ cố ý bóp to để chọc tức, và đạp xe vù vù để khiến người khác phải lè mắt. Phiến đã tức anh ách trong lòng khi nghe tiếng chuông xe đạp của Hậu. Nhưng không lè mắt gì hết khi Hậu biểu diễn chạy xe lòn từ đôn gánh để lên yên rồi lại lái bằng hai bàn chân, hai bàn tay Hậu lúc đó kẹp hai bên màng tang. Chiếc xe sấn trớn chạy vo vo không hề ngã. Nhiều đứa bạn của Phiến đã thăm phục tài lái xe đạp của Hậu, chúng nó đã lè mắt, bặm môi hít hà mỗi lần con nhà Hậu biểu diễn lái xe bằng chân. Nhưng Phiến vẫn tỉnh bơ, chẳng để ý tới, lại thăm mong cho Hậu vấp phải một cục gạch nào đó ở giữa đường lăn cu lơ một lần cho bõ ghét.

Hải vừa đạp xe vào tới sân đã mà bóp chuông ầm ỉ. Phiến mặc xong chiếc áo cuối cùng lên sào kềm quay ra lườm bạn, gắt :

— Mà vào im lặng không được sao ầm ỉ thế. Nhức óc quá chừng.

Hải cười cười, xuống xe, chống cái chân để dựng xe lên. Hai bánh xe quay vòng vòng một hồi mới chịu ngừng. Hải vỗ vỗ lên yên, vừa lấy hai sợi thun đeo ở cổ tay ra cột tóc mình lại thành hai bím, tóc Hải đen tuyền, dài chấm lưng nên khi bím lại tóc như ôm lấy mặt con nhỏ và mặt Hải trông bầu bĩnh dễ thương chi lạ. Hải bím tóc xong, nhìn Phiến cười :

— Xin lỗi nhé, tao quên.

Phiến vẩy tay cho khô nước, xong, đứng dựa vào gốc sào đông bên rào nói :

— Mà lúc nào cũng quên. Bộ mắc thuốc con nhà Hậu rồi hả ?

— Không phải. Tao quên thiệt mà.

Phiến cúi nhặt một chùm trái sào đông chín vàng rụng dưới đất lên mân mê trong ngón tay. Hải cũng tới đứng dựa kế bên hỏi :

— Chiếc xe đẹp chứ Phiến ?

Phiến vẫn mân mê mấy trái sào đông nhỏ bé, không ngó, nhưng vẫn gật đầu :

— Ừa, đẹp.

— Chú Truy nói chiếc xe này tốt lắm. Tất cả đều bằng nhôm. Xe của Pháp đó. Mà thấy ở sườn có khắc hàng chữ « Mách in phờ răng ». Chú Truy ráp ở tiệm Vạn Lý đường ông bà Nguyễn Trung Long trên tỉnh đó.

Phiến hững hờ góp chuyện :

— Ừa, xe của bạn thằng Hậu cũng ráp ở tiệm Vạn Lý.

Hải ra vẻ sành :

— Cái tiệm đó lớn lắm. Đường ông bà Nguyễn Trung Long cũng lớn nữa. Chú Huy gọi đó là đại lộ. Đường ông bà Nguyễn Trung Long bị cắt bởi đường Hùng Vương. Ở đường Hùng Vương có trường Công Chúa Lê Ngọc Hân. Hết hè này tao sẽ lên tỉnh để chú Truy dẫn đi thi vào đệ thất Lê Ngọc Hân. Nếu đậu tao sẽ ở trên tỉnh luôn, không về đây nữa.

Phiến hỏi :

— Thi vào Lê Ngọc Hân chắc khó lắm phải không ?

Hải mím môi :

— Ừa, khó lắm.

— Thế mà có chắc đậu không ?

— Không biết. Nhưng thi là phải hy vọng đậu. Thế mà có lên tỉnh thi không. Tao nói chú Truy cho. Phiến lắc đầu :

— Khó lắm làm sao mà thi.

— Mà thi thi chắc đậu. Năm nay mà lãnh phần thưởng hạng nhất mà.

— Nhưng tao không có nhà quen ở trên tỉnh.

— Thi ở với tao với chú Truy.

Phiến trợn mắt, cười :

— Eo ôi, kỳ ghê lắm.

— Kỳ là làm sao ?

Phiến đổ mặt, ngó sang phía khác. Và trong vô tình, mấy ngón tay Phiến bóp mạnh, mấy trái sầu đông vỡ ra, tróc vỏ vàng. Chất bột mịn bám vào mấy ngón tay Phiến. Cô bé ngần ngợ một thoáng. Hải lập lại câu hỏi :

— Kỳ là làm sao, hả Phiến ?

Hải nắm lấy bàn tay Phiến, gặc một cái nói :

— Nếu hai đứa thi đậu, học một trường, ở chung một nhà trên tỉnh thì thích nhỉ ? Chú Truy đang học thi tú tài đôi, chú Truy học giỏi lắm sẽ kèm tụi mình. Học Lê Ngọc Hân hách gớm lắm Phiến ạ.

Phiến gật đầu, đưa tay đón mấy chiếc lá sầu đông vừa rụng. Hải say mê kể chuyện trên tỉnh. Phiến chưa lên tỉnh lần nào, Hải thì đi mấy lần nên kể vanh vách. Toàn những điều mới lạ hấp dẫn, với Phiến. Nào trên tỉnh có công viên Lạc Hồng, có cây đa già mấy mươi tuổi cành lá xum xuê. Trên mười người ôm cũng không hết. Có bến bắc, có chiếc tàu Tây chồm phía bên kia Cồn Rồng. Có quán kem, rạp chiếu bóng. Và nhất là những con đường rộng thênh thang. Kể chán Hải lại quay sang chuyện học. Hải thúc vào hông Phiến háy mắt, làm như điều mới lạ :

— Con nhà Hậu cũng định thi vào Nguyễn Đình Chiểu đó.

Phiến tròn xoe mắt :

— Thật hả ?

— Thật, chính con nhà Hậu nói với mấy đứa kia. Hậu học giỏi, chắc sẽ đậu.

Phiến bàng hoàng :

— Thế hết hè họ lên tỉnh cả sao ?

— Một số thôi.

— Vậy buồn chết.

— Thế Phiến lên tỉnh nhé ?

— Đã bảo Phiến không có nhà quen trên tỉnh mà.

Hải định nói mình ở chung nhà của chú Truy. Nhưng nhớ lúc nãy Phiến đã nói kỳ lắm. Hải không biết « kỳ lắm » là làm sao, nhưng sợ Phiến giận nên không nói. Hải quay sang chuyện Hậu :

— Con nhà Hậu tài thật, dám thi vào Nguyễn Đình Chiểu. Phiến biết không Nguyễn Đình Chiểu kỷ luật nổi tiếng « công sin » đó.

Phiến không hiểu rõ « công sin » là cái gì, nhưng cũng đoán ra đó là một hình phạt. Mà hình phạt gọi bằng tiếng Tây chắc nặng lắm. Phiến lè lưỡi hỏi :

— Eo ôi, sao Hải biết ?

— Chú Truy kể.

Rồi Hải cười khúc khích :

— Eo ôi, con nhà Hậu mà bị « công sin » chắc là không dám biểu diễn chạy xe lòn nữa.

Phiến đáp gọn :

— Cho đáng đời.

— Phiến không ưa Hậu ?

— Ừa. Làm tàng lắm.

— Làm tàng cái gì.

— Làm tàng lái xe đạp lòn đó. Lại kèm ghi đồng bằng hai chân có ngay vấp cục gạch té phải biết.

Hải hùa theo bạn :

— Ừ, té kiêu đó thì phải biết.

Phiến hả dạ vô cùng vì thấy Hải về phe với mình để « ghét » Hậu. Tự nhiên Phiến thấy vui, Phiến nắm tay Hải gặc mấy cái nói :

— Đề tao vào dẹp thau rồi mình ngồi trên thềm nhà nói chuyện.

Không đợi Hải gật đầu. Phiến nhanh nhẹn cầm lấy thau, đi thoăn thoắt vào nhà. Hải dòm theo bạn, mỉm cười. Hải đi loanh quanh dưới gốc sầu đông. Một lúc nhìn lên ngọn dòm những chùm trái sầu đông chín vàng đu đưa theo cơn gió. Những

TRUYỆN NGẮN TỪ KỂ TƯỜNG

chùm trái sầu đông này rồi sẽ rụng khi có cơn gió mạnh. Cuối mùa rồi còn gì. Lá sầu đông cũng héo úa, rụng gần hết. Trơ những cành xác xơ. Bất ngờ có hai con sáo từ đâu bay tới đáp trên ngọn sầu đông chắc là một cặp vợ chồng. Hải thấy một con đang mổ vào chùm sầu đông chín. Trái sầu đông rụng lộp bộp xuống chỗ Hải đứng. Con kia đang nghênh cổ kêu một tràng dài. Sáo nuôi trong nhà mới khôn, mới nói được tiếng người. Như con sáo của con nhà Hậu. Mỗi lần Hải đạp xe ngang qua cửa con sáo kêu « Hải có xe máy mới, Hải có xe máy mới » làm Hải ngỡ ngàng quá không dám ngó vào nhà đạp xe chạy miết. Hải biết con sáo biết nói thế là do con nhà Hậu dạy. Từ hôm đó, Hải cố tránh, không dám đạp xe qua cửa nhà Hậu nữa. Con sáo này là sáo rừng, nên kêu một tràng dài mà Hải vẫn không hiểu nó muốn nói gì. Nhưng tiếng sáo kêu nghe rộn rã, vui tai. Hải buồn chân hất mấy trái sầu đông vừa rụng vào mí rào. Thành linh Hải nghe có tiếng đạn bùn đi « rẹt » một tiếng trên ngọn sầu đông rồi tiếng reo vang của Hậu :

— Trúng rồi. Con sáo lãnh một viên kẹo rồi. Nó rớt.

Hải chưa kịp ngó ra rào, đã thấy con sáo từ trên ngọn sầu đông rớt phịch ngay trước mặt. Hải ôm lấy ngực suýt kêu thét lên. Con sáo chết ngắc, nằm ẹp không dẫy dụa. Cánh nó bị gãy, máu đỏ thấm cả sắc lòng đen. Hải buột miệng kêu :

— Tội quá.

— Cái gì mà tội ?

Hải quay ra đã thấy Hậu đứng bên rào, trên tay còn cầm chiếc ná thung lên nước bóng loáng. Hậu ghếch một chân lên khoang rào thưa, cười :

— Sợ hả ?

— Sợ gì ?

— Sợ con sáo chết chớ sợ gì.

Hải mím môi :

— Hậu ác lắm. Bắn nó chết mang tội. Khi Hậu chết xuống dưới sẽ bị người ta bắn lại như vậy.

Hậu làm bộ thè lưỡi :

— Eo ôi, ghê quá

Hải lờm :

— Không có đùa đâu. Nói thiệt đó.

— Thế khi chết xuống dưới Hải làm sao ?

Hải ngần ngại một lúc rồi nói :

— Khi chết xuống dưới Hải sẽ không làm sao hết. Vì Hải không có ác. Hải không có bắn chim sáo như Hậu.

Hậu quàng ná thung vào cổ. Sửa lại cái kết đội trên đầu :

— Hải hiền lành lắm há ?

— Không biết.

— Bữa nọ thấy Hải bắt bướm ép vào vở. Bộ con bướm nó không chết hay sao ?

— Hải giết bướm để ép cũng như Hậu bắn chim sáo vậy. Nếu Hậu ác thì Hải cũng ác. Nếu Hậu có tội thì Hải cũng có tội. Chết xuống dưới Hải cũng sẽ bị người ta giết để ép vào vở.

Hải cãi :

— Hải chỉ ép bướm chớ không có... giết. Vời lại bướm không có máu. Còn Hậu bắn sáo chết gãy cánh máu ra thấy mà ghê. Hải không có ác như Hậu.

Hậu nhún vai rất điệu bộ :

— Thôi, không cãi với Hải nữa. Ai mà cãi cho lại con gái. Bây giờ nhờ Hải lượm giùm con sáo đi.

— Hậu vào lượm đi.

— Con nhà Phiến không ưa Hậu.

— Phiến vào nhà rồi.

— Nhưng Hậu không thích. Hải lượm giùm đi. Hải ngó vào nhà, rồi dòm chim sáo :

— Eo ôi, Hải không dám đụng đến nó nữa là.

— Cầm cái cò là xong

— Không dám. Mắt nó còn mở

— Cầm cái chân cũng được. Dễ ợt.

Hải rút cò :

— Eo ôi, cái chân nó co quắp như chân... người.

Hậu chồm đầu vào chỉ :

— Thì Hải cầm lấy cái cánh rồi đưa ra đây.

Hải lè lưỡi :

— Eo ôi, cái cánh máu không, thấy mà ghê. Hải không dám.

Hậu ức quá gắt :

— Hải nhát như... con gái ấy.

Hài cười :

— Chớ ai nói Hài là con trai bao giờ

Hậu biết mình nói lỡ, nên chống chế :

— Còn lâu Hài mới làm được con trai. Làm con trai khó lắm chớ bộ.

Hài định cãi Hậu một câu cho hả tức nhưng vừa lúc Phiến cũng từ nhà đi ra. Thấy Hậu Phiến nguyệt một cái dài rồi tỉnh bơ nói với Hài :

— Minh vào trong kia nói chuyện.

Hậu chỉ con chim sáo nằm dưới đất nói :

— Vào đâu thì vào nhưng phải lượm giùm con sáo.

Phiến đã trông thấy con sáo, cô bé hết hồn nắm lấy tay Hài kéo vòng qua bên kia gốc sấu đồng. Mặt xanh lét :

— Nó chết rồi hả ?

— Chết rồi. Hậu mới bắt đó.

Phiến bậm môi :

— Ác quá.

Hài hòa theo :

— Ừa, ác quá.

Hậu ném cây que vào trong nói :

— Ừa, ác đó. Nhưng lượm giùm đi không một chút nó thành ma nhát mấy người rần chịu.

Phiến ngầy thơ :

— Nó... thành ma hả ?

Hài đáp :

— Không biết nữa.

Hậu được dịp trở :

— Ừa, chút nữa nó thành ma, sống lại, bay lên ngọn sấu đồng gọi tên Phiến với lại Hài.

Phiến tái mặt :

— Rồi... làm sao ?

Hậu cười :

— Thì làm gan lượm ném ra ngoài này sẽ xong chuyện. Mỗi người cầm lấy một cây que « gắp » đưa ra. Dễ ợt.

Phiến lắc đầu :

— Thôi Hậu vào lấy đi. Ghê quá.

— Không thích vào.

Phiến bậm môi cầm lấy cây que, Hài cũng cầm một cây que. Hai người kẹp con sáo rồi từ từ đưa ra rào. Hậu chộp con sáo cho ngay vào túi quần « sọc », cười :

— Phiến có lên tỉnh thì không ?

— Không.

— Nếu không Phiến sẽ học lớp Tiếp Liên hả ?

— Không biết.

Hậu cười đều, bước tới chỗ dựng xe đạp. Leo lên, nói với lại :

— Có ông thầy mới ở trên tỉnh xuống dạy lớp Tiếp Liên đó. Coi chừng Phiến sẽ học ông.

Phiến ngạc nhiên đưa mắt cho Hài. Nhưng vẫn làm ra vẻ tỉnh bơ trước mặt Hậu. Con nhà Hậu lại biểu diễn lái xe lòn, kèm ghi đồng bằng hai chân chạy qua rào nói ghé vào :

— Ông thầy giáo trẻ măng.

TRUYỆN NGẮN TỪ KỂ TƯỜNG

Nói xong Hậu đạp xe vù vù, mắt hút sau đám bụi mù từ phía bên kia cánh đồng khô bay sang. Phiến kéo tay Hài nói :

— Minh đi xem ông thầy mới, Hài !

Hài gạt đầu. Cả hai leo lên xe. Phiến ngồi phía sau « bọ ba ga » cho Hài chở. Ra khỏi ngõ Phiến thúc vào hông Hài cười khúc khích :

— Ông thầy trẻ măng chắc dữ lắm hả Hài !

— Không đâu, trẻ chắc hiền.

Hài đạp xe tới trường. Còn một tuần nữa mới hết hè nên cổng trường còn đóng chặt. Ba dãy lớp im ỉm. Mái tôn chói trong nắng. Trường vôi vàng phai hết màu. Phiến ngó về lớp mình. Cửa lớp đóng kín mít. Sân trường vắng hoe. Toàn màu lá chết. Trên bồn cỏ giữa sân trường. Cây cột cờ cao lêu nghêu, thẳng vút lên, nom bơ vơ buồn bã như một cái cây

khô giữa đồng không. Phiến thấy lẫn trong cỏ vài đóa hoa mười giờ nở đỏ ối. Phiến nghe như có một nỗi buồn dậy lên trong lòng. Tiếng ve kêu vang trên hàng soan tây, hoa vàng ối. Cô học trò tiểu học tự nhiên thấy mình lớn hẳn lên một tuổi nào đó bên ngoài cổng trường đóng kín. Hài làm thỉnh đạp xe. Phiến ngó lên bạn. Đoán thầm Hài cũng đang buồn. Phiến thúc tay vào hông Hài :

— Tới nhà thầy nhanh lên.

— Thì từ từ rồi cũng tới chớ bộ.

Khi Hài đạp xe vòng qua chợ quận, Phiến đã ngó lên sang khu nhà trọ của thầy giáo, cô giáo. Còn một tuần nữa trường mới khai giảng nên khu nhà trọ còn vắng hoe. Chỉ có căn ở giữa là mở cửa. Hài đạp xe chậm chậm. Cả hai chú ý dòm vào để xem mặt ông thầy mới như lời Hậu vừa thuật. Bất ngờ cánh cửa được mở rộng ra, ông thầy giáo mới miệng ngậm điều thuốc, một tay cầm xấp nhạc, tay kia xách cây đàn đi thẳng ra thêm. Hài định thắng xe lại nhưng Phiến đã thúc vào hông :

— Chạy đi rồi vòng lại.

Khi Hài vòng xe lại ông thầy giáo mới đã ngồi yên trên thêm. Mặt hơi cúi để nhìn những nốt nhạc. Nghe tiếng xe chạy tới ông ngừng lên nhìn Phiến dấu mặt sau lưng Hài hồi bạn chạy nhanh lên. Qua khỏi nhà thầy hai người cười khúc khích.

em đi phù dâu minh văn

Đi phù dâu là cả một vấn đề đối với các em gái trong Tuổi Ngọc. Em mới lớn, ít giao tiếp với xã hội lễ nghi kiểu cách của các bà, các cụ, nhất là trong những tiệc cưới. Eo ơi, sợ sợ làm sao, nhưng vừa hồi hộp vừa thích thú phải thế không các em? Em thích vì em có đẹp, có duyên dáng, có dễ thương các chị ấy mới chọn em làm cô dâu phụ chứ. Em lại hồi hộp vì em bé bỏng thế này, suốt năm chỉ quen mặc áo trắng học trò, đôi khi nghịch ngợm mặc một vài kiểu âu phục có đôi chút màu sắc «hippie» đi cả băng với bạn bè để chọc thiên hạ cho vui. Chỉ nghĩ tới lúc đi cạnh cô dâu, trăm con mắt đổ dồn vào mình là em đã cuống lên rồi. Đã có rất nhiều em viết thư «vấn kế» chị Văn phải mặc thế nào, phải có những cử chỉ nào cho bớt ngượng, cho hợp với lễ nghi. Và vì vậy mà chị Văn xin phép được «thảo luận» với các em đây.

Trước khi nói đến cách trang điểm cho một buổi phù dâu, chị xin nhắc để các em lưu ý là y phục em mặc trong ngày đón dâu tùy thuộc vào ý thích của cô dâu. Có cô dâu trang phục theo kiểu hoàng hậu với áo thụng khăn vàng và thích phù dâu mặc áo gấm hồng đi hài hâu. Có cô dâu mặc nhung đỏ thích phù dâu mặc áo soir hồng. Thông thường thì cô dâu mua sẵn hàng để cho phù dâu may áo và căn dặn cả màu dây màu vì xách tay, kiểu áo v.v. Như vậy, đi phù dâu không còn được may mặc theo ý mình mà hoàn toàn phụ thuộc vào ý thích của cô dâu em ạ (từ kiểu áo, kiểu dây, kiểu ví, kiểu tóc v.v.)

Em chỉ cần trang điểm kỹ hơn một chút, kín đáo hơn một chút theo cách chỉ dẫn ở bài «em thích làm người lớn». Nếu tóc ngắn em có thể tự đánh rối và xịt 1 chút keo, nếu tóc thề thì cứ để buông thả tự nhiên thêm 1 ruban có hoa cột phía sau là đủ đẹp rồi; đừng bôi cao nếu em còn dưới 20 tuổi.

Em cũng có thể đeo một vài thứ trang sức song hợp với tuổi em hơn cả là chỉ đeo nơi ngực áo 1 bông hoa phù dâu hoặc 1 loại cài áo óng ánh đồng kiểu với các bạn phù dâu khác. Không nên đeo sâu chuỗi dù là hạt trai hay hạt vàng vì đều làm em có vẻ già đi. Ngoài ra nên bôi một chút nước hoa thật dịu nơi cổ tay, gáy và mouchoir khi đến nhà cô dâu, nhớ

đừng cười đùa âm ỉ vì trăm con mắt đang quan sát em đó. Em giúp cô dâu trang điểm và bảo nhau phân công để khỏi lúng túng khi cử hành lễ tơ hồng hoặc lễ đón dâu. Về mặt nên cố giữ cho tự nhiên, tươi cười, đừng quá nghiêm trọng khi đi cạnh cô dâu, xong cũng đừng túm lại với nhau kháo chuyện để mặc cô dâu đi một mình.

Em nên nhớ là các cậu thường kén vợ nơi những cô phù dâu đó nhé. Không những thế mà có cả các bà mẹ có con trai lớn cũng đang quan sát các em để chọn dâu hiền nữa đấy. Báo động như vậy em có run không?

Ngày nay chị thường thấy các cô phù dâu chỉ mặc đồng phục khi cử hành lễ đón dâu còn trong bữa tiệc buổi tối, các cô phù dâu được tự do chọn y phục cho mình.

Lúc này là lúc em tự ý mặc theo ý thích, cũng như được tự do trêu chọc bạn mà không sợ bị «người ta» (các chàng trai rắp ranh bản sê, các bà mẹ muốn chọn vợ cho con) xit nét mấy nữa. Tuy vậy, chị cũng đề nghị em nên mặc loại y phục kín đáo, dịu dàng (dù âu hay việt phục), trang điểm vừa phải (đừng diêm đúa quá xong đừng cầu thả quá) và ý tứ trong lời nói, trong cử chỉ để tránh những ân hận sau này.

Theo trào lưu mời bữa tiệc được mời ngồi xen kẽ nếu em bị ngồi cạnh một ông nào đó, hôn phận của ông ấy là phải tiếp cho em. Vậy em không cần phải dè dặt tránh né, em có thể tiếp chuyện họ nếu là những câu chuyện đàng hoàng vô hại. Chẳng may gặp phải một người thiếu tư cách ngồi bên cạnh, em nên tìm cơ nói nhỏ với cô dâu, chú rể để xếp cho em chỗ khác (với lý do gần quạt em chóng mặt, hoặc gần cửa sổ bị lạnh, bị hơi làm em khó chịu v.v.)

Con gái không nên uống rượu dù bị mời ép thế nào chăng nữa. Và sự từ chối của em không làm phật lòng thiên hạ đâu.

Bây giờ thì em còn sợ đi phù dâu nữa hay không? Nhớ là đi phù dâu tới 3 lần là không tốt đâu đó nhé. Các cụ bảo như vậy làm mất duyên con gái. Theo ý chị thì chỉ cần biểu diễn 1 lần là đủ, lần sau thì đã có những bạn khác phụ cho mình.

nhìn xa TRÔNG RỘNG

thử lại thần toán học của bạn

• ĐĂNG VĂN HỮU

(KẾT QUẢ BÀI ĐỐ VUI ĐĂNG TRONG SỐ 3)

NHẮC LẠI ĐỀ TÀI :

Đề thử « tinh thần toán học của bạn ».

Có 6 anh em (hay chị em) :

- Anh hơn Bích 3 tuổi.
- Em bằng tuổi chương cộng thêm 1 phần 3.
- Đoan 26 tuổi là áp út.
- Nếu lấy con số cuối trong số tuổi cộng với tuổi của Chương thì Chương bằng tuổi Bích.
- Khi Bích bằng tuổi Dung thì Anh bằng tuổi em.

Biết rằng trong 6 người có 2 người đã tới tuổi ba mươi. Xin cho biết tuổi của mỗi người.

Chú ý : Bài tính đố này, ở bất cứ tuổi nào, nếu chịu khó một chút, cũng làm được. Tuy nhiên vấn đề quan trọng là làm thế nào cho nhanh và gọn. Bạn hãy gửi bài giải đáp về Tuổi Ngọc, 3 bạn tác giả những lời giải rõ và gọn hơn cả, sẽ được tặng một cuốn trong tủ sách Duyên Anh, với đề tặng của tác giả.

Bài giải mẫu của LÝ THU HƯƠNG (đệ tứ)
86/20 Trần Bình Trọng (Chợ lớn)

(1) Theo giả thuyết, ta có :

Em > Chương (tuổi Chương là bội số của 3)
Anh > Bích > Chương.

(2) « Khi Bích bằng tuổi Dung, thì Anh bằng tuổi Em » Câu này cho phép nghĩ rằng Dung > Bích ; Em > Anh và Chương là út.

Tuổi Chương là bội số của 3 tức là có thể : 24, 21, 18, 15, 12, 9, 6, 3.

(3) Nếu tuổi Chương từ 21 trở xuống, tuổi Bích sẽ là 22 (21+1) 26 (18+8), 20 (15+5), 14 (12+2), 18 (9+9), 12 (6+6) và 6 (3+3). Điều này không thể chấp nhận vì như vậy dưới Đoan (áp út) có những 2 em là Bích và Chương.

(4) Vậy tuổi Chương chỉ có thể là 24. Ta suy ra :

$$\text{Bích} = 24 + 5 = 28 \text{ tuổi}$$

$$\text{Anh} = 28 + 3 = 31 \text{ tuổi}$$

$$\text{Em} = 24 + \frac{24}{3} = 32 \text{ tuổi.}$$

(5) Ta đã nghĩ là Em > Anh và Dung > Bích (theo đoạn 2). Như vậy, trừ Em và Anh đã tới tuổi 30, Dung chỉ có thể ở tuổi 29. Điều này phù hợp với câu « Khi Bích bằng tuổi Dung (cách nhau 1) Thì Anh bằng tuổi Em (cách nhau 1) »

Kết luận, ta có số tuổi như sau ;

Em 32 tuổi ; — Anh 31 tuổi ; — Dung 21 tuổi ; — Bích 28 tuổi ; — Đoan 26 ; — Chương 24 tuổi.

PHÊ BÌNH CỦA Đ.V.H.— Một số khá nhiều bạn đã có thư trả lời. Điều không ngờ nhất là có đến 50 bài giải sai, so với 100 bài đúng. Đọc kỹ những bài sai, tôi thấy các tác giả phần nhiều sai lầm vì không đọc kỹ đề tài, hoặc đặt vấn đề lý luận phức tạp quá trình độ của nó (Có bạn bắt bẻ câu viết về tuổi của Bích — lấy con số cuối trong số tuổi cộng với tuổi của Chương thì Chương bằng tuổi Bích — và cho rằng câu này vô nghĩa nên không chịu làm).

Trong số các bạn đáp trúng, như đã hứa trước, chỉ bạn nào viết bài giải đủ minh bạch, và lý luận vững chắc, mới được bản báo chủ nhiệm tặng sách. Vì thế nên có nhiều bạn có đáp số trúng mà không được tặng sách. Ví dụ các bạn ELTÉKA, Lê Nga, cũng học ở Hưng Đạo, có lẽ vì mãi vui và muốn trình bày một bài giải thông minh, nên không so sánh đầy đủ các dữ kiện, và do đó, đặt ra nhiều giả thiết không cần phải có. Nhiều bạn khác giải đúng, luận đúng, nhưng không nắm vững phương pháp trình bày, khiến cho bài giải có vẻ như một bản ráp, và thiếu hẳn sự mạch lạc. Một vài bạn lại quá vội, thu gọn phần lý luận đến độ thiếu sót : các bạn nên nhớ, khi đi thi, làm đầy đủ và mạch lạc hơn, vì sự sáng tỏ, ngoài những tác dụng thông thường, còn tỏ lộ đức tính khiêm tốn và thận trọng của người dự thi.

KẾT QUẢ : Được tặng sách với chữ ký của Duyên Anh, các bạn :

1.— Lý Thu Hương, 86/20C Trần Bình Trọng, Sg.

- 2.— Nguyễn Minh Châu, 117 Bến Mễ Cốc, Chợ lớn
- 3.— Phạm Hưng, 600/8 Võ di Nguy, Phú nhuận
- 4.— Hoàng thị Hiền, 490/116 Lý Thái Tồ, Sài Gòn
- 5.— Nguyễn Hoàn Vũ, 5/10/2 Cao Thắng, Sài Gòn
- 6.— Nguyễn thị Thu, 5F Trần Nhật Duật, Tân Định, Sài Gòn.
- 7.— Một bạn không ghi tên, viết trên giấy 21x27 không kẻ, gấp đôi, bằng bút nguyên tử xanh, các kết quả đều có đóng khung đỏ. Yêu cầu tác giả cho biết địa chỉ.

TRẢ LỜI THƯ

Bạn NGUYỄN VĂN ĐẠO, Trường Lý Thường Kiệt, Học môn. Theo một số báo ngoại quốc thì Kaoru Ikeya, 24 tuổi, làm tại nhà đàn dương cầm ở Hamamatsu. Cùng với Tsumotsu Seki, là 2 thanh niên Nhật mê thiên văn, mỗi người đã tìm thấy cả chục ngôi sao chổi, không kể ngôi sao chổi Ikeya-Seki, do 2 người cùng tìm thấy một lúc, tuy ở hai nơi khác nhau, ngày 29-12-1967. Dù sao, vẫn thành thực cảm ơn sự chú ý của bạn.

Bạn NGUYỄN VÕ PHI LONG, ở Phan Rang.— Tôi không đủ tư cách đề chỉ dẫn cho bạn làm kinh thiên văn. Bạn có thể viết thư cho Hội Thiên văn học Pháp đề hỏi, và vào hội, nếu thích. Địa chỉ : *Société Astronomique de France số 28 Saint Dominique, Paris-7e.* Thư viết cho ông Hội trưởng của hội.

— Không nhất định Xích đạo là nơi nóng nhất trên mặt Địa cầu

— Tôi không hiểu câu 2 em có ý định hỏi gì.

Bạn HOÀNG THANH HIỀN, 249A đường Minh Phụng, Sài Gòn (Quận 11).— Tôi không đủ tư cách để trả lời bạn về công việc chế tạo chiếc phi cơ phản lực (nhỏ) của bạn. Tuy nhiên tôi mong được biết bạn định làm thật, hay chỉ có ý thách thức người viết bài đề chơi thôi? Nếu bạn làm thật, xin hãy nhận sự kính phục của tôi đối với người có thể chế tạo một máy bay dài 36 phân, cánh 36 phân, mà nặng có 200 gram, với bộ máy phản lực có sức đẩy 20 gram!

— Hòa tinh đối với Địa cầu không có vị trí nhất định, và khi đối đầu quỹ đạo, rất có thể mắt thường không trông thấy Hòa tinh nữa. Theo các tài liệu phổ thông, các hành tinh đều có màu đỏ và ít nhấp nháy hơn các định tinh.

Bạn PHAN QUỐC THIỀU, Đệ Tam Hưng Đạo. — Cho đến gần đây, người ta chưa thật sự sử dụng được tia LASER vào công việc truyền tin. Có điều công việc truyền tin giữa các không thuyền và Địa cầu thường phải dùng đến những làn sóng cực ngắn — hình như ngắn đến độ hàng tá mét : ondes décimétriques.

— Cho đến nay, hấp lực của các thiên thể hình như không có tác dụng gì rõ rệt với các làn sóng hertiennes.

— Tất nhiên là các làn sóng hertiennes có thể di động trong chân không. Nếu không, làm sao có sự truyền tin lên các không thuyền, và làm sao có các đài vô tuyến thiên văn, chỉ bắt các làn sóng ấy, xuất phát từ các thiên thể, mà nhận định được về những thiên hà, tinh vân, ở ngoài cả phạm vi khám phá của ống kính đài Palomar, lớn nhất thế giới?

một ngày, nửa ngày

NGUYỄN MẪU TRẮNG

Nghe chừng như tiếng thở dài ở bên kia sông
Người kéo người vươn thành thang bãi biển
ngày có nắng

Nếu nắng ngu ngơ phủ đầy trên vai
Thì như một lọn tóc dài biếng chải
Rối nhẹ cho ngăn nỗi buồn người ngoại
Ở một tảng đá nào đó
Người trông đời sống mình trên tóc
Như vậy nỗi sợ sẽ giữ một cành
Cành gần sẽ giữ những lời thơ có gai
Và biến thành ngày hoa hồng
Những con búp bê thì hay duỗi tay nghịch nắng
Cánh tay nhỏ nhắn

Sẽ đánh rơi tiếng cười đi mất
Tiếng cười đầy áp công rào
Tiếng cười vang vọng những góc
Tiếng cười vương trên một cây chết, một cây
chết, một cây mọc quanh cửa sổ

Tiếng cười làm chó con buồn ngủ
Chó con tìm giấc u mê đậu trên hàng mi
Có hay chẳng ngày đang hát cho người
Ngày thì xanh như một nỗi buồn
Mây thì hồng như một làn vôi vĩnh
Người thì hay xoắn tóc, phải không?

nắm cổ tươi cho con ngựa già

SỐ ĐI HỌC

Số 12, ngoài bìa in ba chữ SỐ CUỐI HẠ tức là số hết hè của học sinh. Mà hết hè là phải đi học. Các em sẽ ngạc nhiên đến thích thú khi đọc Tuổi Ngọc số 12. Số 12 thêm hai mục, một của dân kip tóc: *Giữ việc trong nhà* do Thanh Phương phụ trách, một của dân hủi cua: *Nhạc trẻ* do Tần Phương giới thiệu. Và, các em đừng nhìn mặt đấy nhé, số 12 tăng thêm 5 đồng đấy.

Đọc xong số 10, nhiều bạn đọc và các em đã gọi giầy nói cho anh hay là gửi những bức thư đưa tay, ngoài phong bì đề chữ «*khẩn*», lưu ý anh phải đọc ngay. Những cú tê lê phôn và những bức thư khẩn đã an ủi anh, đã khích lệ anh và nhắc nhở con đường Tuổi Ngọc đi. Con đường Tuổi Ngọc là con đường vừa cô đơn vừa khó khăn — con đường khó của Nguyễn Bá Học đấy — Nếu nó dễ dàng, chắc chắn, báo của nhà giáo Bảo Văn, người có sách giáo khoa tiêu học bán chạy nhất nước, đã không éo ọt và chết giấc; báo của nhà văn Nhật Tiến đã sống huy hoàng. Và Tuổi Ngọc, số dĩ, sống được đến hôm nay vì anh của nó là Búp Bê đã chết non đau đớn. Bạn đọc và các em khuyên anh hãy cứ ngẩng mặt mà đi, chẳng cần để ý những lời chê bai đầy ác ý, đầy thù hận vì một lỗi lầm nào đó của Tuổi Ngọc. Có lẽ, bạn đọc và các em của anh đã khuyên đúng. Vậy xin được coi những lời khích lệ như những nắm cổ tươi, thật tươi non cho con ngựa già.

● TIÊU TƯƠNG (Gia Định).— Đề anh trả lời một bức thư mới nhất của em, bức thư có *bông hồng đỏ* và nhiều hương thơm của tình người. Em nghĩ đúng. Làm vừa lòng hết mọi người sao được. Nhưng nếu cuộc sống chỉ toàn những người như em, như các em của anh thì dễ dàng cho bất cứ ai muốn làm việc công ích quá. Em hỏi anh muốn giúp đỡ gì, di em sẽ giúp đỡ. Cảm ơn em và thành thật cảm ơn hảo ý của di em. Hiện tại, hãy giúp đỡ anh bằng cách đọc và cổ động nhiều người đọc Tuổi Ngọc. Thế là quá đủ rồi. À, em muốn vẽ bìa báo cho anh, hả? Thì em thấy «*đề tài*» nào hay, cứ việc vẽ đi.

● DUY LÝ (Trung Vương).— Những tranh bìa của em vẽ công phu lắm. Nhưng chưa thể làm bìa Tuổi Ngọc được. Em nên vẽ cho anh những tranh nhỏ đề «*trang trí*» những trang báo bên trong đi.

● NGHI AN (Chợ lớn).— Vì đó là câu chứng minh hai câu thơ của Tản Đà: *minh với ta tuy hai mà một, ta với mình tuy một mà hai*. Thế hôm nay cháu đã có thể gửi cho chú một nắm đậu đỏ chưa?

● HOÀNG BÍCH DUNG (Sài Gòn).— Em thân mến, em là thầy cãi vĩ đại nhất của anh. Nếu như cái giấc mộng anh đang theo đuổi, sau này nó thành công, được người ta tặng hoa thì bông hoa đầu anh xin được tặng em. Nhưng mà, Nguyễn Cao Cử đã bảo đùa bỡn quá quắt. Vậy em nên uống viên Kalmine đi. Em nên tập chịu đựng như anh. Khi bước xuống cuộc đời, không phải chỉ có những lời làm ta đau đớn mà còn có những ngọn roi quất vào mặt ta. Và nếu ta nhận làm việc cho nhiều người vì công ích, ta càng được lãnh những ngọn roi tề tái hơn. Em thân mến, cảm ơn em!

TRONG GIA ĐÌNH THƯƠNG YÊU

Nguyễn quốc Cường (Chu Văn An), Quách Ngọc Điền (Hà Tiên), Lưu thị Minh Châu (Gia Định), Trần hoài Nhã (Bình Dương), Trương thị Khánh (Bình Long), Lê Kiều (Búng), Võ Lan Chung (Trần quốc Toản), Hương Cổ May (Thủ Đức), L N Thụy Hương (Đà Lạt), Phương Mộng Thu (Gia Định), Nguyễn Tuyết Nga (Phước An), Nguyễn thị Dạ Thảo (Quốc gia Nghĩa tử), Loan Thảo (Chợ Lớn), Kim Vân (Gia Long), Hoàng thị Xuân Đài (Đồng Khánh), Nguyễn thanh Nga (Nguyễn Du), Đặng thị Ngọc Oanh (Sài Gòn), Trăng Sao (Cai Lậy), Diệu Hương (Phú Lâm), Trương Hận (Sài Gòn), Thụy Hoàng (Sài Gòn), Mai Hoa (Trung Vương), Trần Chấn Hùng (Mạnh Tử), Lê thị Cúc (Mỹ Tho), Hoàng thị Nở (Hội An), Phạm Anh Tuấn (Gia Định), Lê thị Hoàng Mai (Trịnh Hoài Đức), Trần thị Cúc (Lê văn Duyệt), Hoa Trân (Đồng Khánh), Hòa (Nha Trang), Phạm Thúy (Thượng Hiền), Hoàng Thúy (Văn Hóa Quân Đội), Nguyễn thị Mỹ (Mỹ Luông), Phương Dung (Phong Dinh), Trâm Ái Thy (Cần Thơ), Diễm Phượng (Đà Nẵng), Châu Thanh Vi (Đoàn thị Diễm), Diệu Linh (Mình Đức), Vũ quốc Hưng (Sài Gòn), Lâm Sơn Tông (Chu văn An), Nguyễn võ Ứng (Cần Thơ), Lâm quang San (Võ Trường Toản), Giao Chi (Gia Long), Trương quế Sơn (Sài Gòn), Trần thế Nghiệm (Trịnh Hoài Đức), Xuyên Phước (Tổng Phước Hiệp), Hoàng Công Hảo (Quốc gia Nghĩa tử), Petite (Đà Lạt), Huỳnh thị Công Phúc (Lái Thiêu), Lê Thụy Khanh (Ngô Quyền), Đoàn Đức Triệu (Đà Nẵng), Đoàn hữu Tâm (Vàm Cống), Hòa Thi (Long Xuyên), Tâm Thảo (Đà Nẵng), Lê văn Càn (Nha Trang).

mưa với kỷ niệm

(tiếp theo trang 12)

thật thấp làm em nhớ đến những buổi chiều về học mưa rơi, em tung tăng trong cánh áo mưa hồng, em vừa đi em vừa nghịch nước bắn tung toé, em với Mai vô tư reo cười. Trường em có một con dốc, nên mưa lớn nhiều nước đổ về lắm cơ nước cứ cuộn chảy xuôi về xấp đến qua bàn chân em. Những hôm trời mưa em mặc đầm nên gọn lắm cơ, tha hồ cho em chạy nhảy. Còn Mai nó điệu lắm, lúc nào cũng áo dài trắng tha thướt. Trời mưa, cô nàng Mai cứ cuộn áo, xắn quần đến buồn cười, em trêu Mai đi bắt cá trê, Mai xí hồ véo em đau ghê đó. Mưa rơi, em với Mai che chung một cái ô đen xưa thật xưa, to thật to, của ông Mai đấy hai đứa cứ thể đi dưới mưa. Em rủ Mai đi tắt ngõ « vườn thú » để đón xe cho gần, vườn thú trồng nhiều hoa đẹp ghê lắm, em len lén nhỏ bỏ vào túi áo mưa, để về trồng vào vườn hoa nhỏ xiu của em sau nhà. Em với Mai khôn lắm cơ. Em biết trời mưa mấy ông cảnh sát bận trú mưa, lười đi kiểm soát lắm, nên hai đứa tụi em tung hoành, cho hồ những lần nhìn cánh hoa đẹp ơi là đẹp mà không dám bứt, sợ bị phạt. Lúc lên xe hai đứa riu rit cười mãi, những người trên xe nhìn hai cô bé, đứa xách cái ô đen thù lù của ông cụ, đứa xách học hoa kiềng, chắc họ biết tụi em mới nghịch ngợm trở tài « đạo chích » ở vườn thú ha, nên họ cũng cười nữa.

Bây giờ em học buổi sáng, chả còn những buổi chiều mưa về học, em vô tư nghịch ngợm với Mai. Những buổi chiều đợi anh em đến rước muộn. Công trường im vắng, bạn bè về hết, chỉ còn mình em tro vơ với cánh áo trắng bay phấp phật trong gió lộng, mang theo hạt mưa rắc nhẹ, em thấy lẻ loi và sợ ghê lắm. Nhất là khi em nghe cộp bên vườn thú gầm gừ rung chuyển cả chòm cây xanh. Chao ơi, em cứ run rẩy muốn khóc òa lên vậy đó. Hôm nào anh em đến rước muộn, em đổi về với Mai, đón xe tuy cực mà vui há Mai há? Học buổi sáng em nhớ buổi chiều ghé, buổi sáng bên các chị đệ nhất, đệ nhị, em thấy em người lớn ra và tụi em đắm thắm, nhẹ nhàng lắm, ít đùa nghịch, nhảy cẫng từ góc sân này đến góc cây kia đâu. Em cũng chả biết sao em chóng thay đổi thế nữa?

Có tiếng mẹ gọi, em quay vào, căn nhà em thật ấm áp, ánh đèn neon dễ chịu. Mẹ em trao em đĩa đậu phộng da cá, em xit xoa cảm ơn mẹ, trời mưa mà nhai đậu phộng giòn giòn là nhất rồi, há mấy bồ? Em đi tìm quyển « *Lều chõng* » Của Ngô Tất Tố mà em vừa đọc dở. Em nằm đắp chăn, đọc truyện và nhai đậu phộng, trong khi ngoài trời mưa càng to tiếng gió gào rít trên mái ngói. Âm thanh đều đặn, không khí ấm áp trong phòng đã ru em vào giấc ngủ cổ hoa thật nhẹ nhàng, êm ái.

VÂN NGÀ

còn lại

(tiếp theo trang 11)

nhòa. Ôi buồn !... Tuổi nào thôi hết từng tháng năm mong chờ... » — Ti hát thật hay, tiếng hát nức nở, buồn trùng. Và Ti thích nghe em hát : « Ru mãi ngàn năm, giọng tóc em buồn... Dáng em trôi dài trôi mãi trôi trên ngàn năm... » Chứ thì hết rồi phải không Ti. Ti theo ba đến một tỉnh lỵ nào đó thật xa. Xa xăm như đôi mắt Ti những chiều ngồi buồn nhớ mẹ. Ti đi thật rồi, Ti hiện thực của em ơi... Ngày xưa em bộp chộp liến thoắng. Giờ hết rồi. Ti đi, em đổi thay từ đó. Giờ em hay buồn như Ti vậy. Ru mãi ngàn năm em không hát cho ai nghe nữa đâu. Giữ hoài mãi cho Ti đó. Con đường dẫn đến trường mình vẫn đẹp như thuở nào. Vẫn những giọt nắng nhấp nhô ngày xưa đó, nhưng sao hiện diện chỉ có em đơn độc trên con đường đò lá. Gió vẫn nhẹ nhẹ thôi. Những cihéc lá me nhỏ xiu vẫn rủ nhau bay bay và hàng cây vẫn chụm đầu thăm thì to nhỏ trên cao. Âm thanh vi vu, êm êm mà ngày xưa Ti bảo là tiếng ru của thiên nhiên, Ti thích đó. Tiếng ru ấy hoài mãi còn ở đây như lời nhạc TCS : « còn lời ru mãi còn lời ru này. Ngàn năm ru hoài. Ngàn đời ru ai!.. » Ngàn đời ru ai hả Ti. Ti đi rồi, ru ai chừ đây Ti? Ti rời xa ngôn từ đặc biệt của gió cây xa rồi em thật rồi — Ở ngoài đó, Ti có biết em nhớ Ti lắm không? Chung quanh em chừ không còn gì ngoài những nỗi buồn lúc im ngủ, lúc thức giấc ồn ào như bây giờ em vẫn đang nhớ đến Ti đây...

HẠ GIAO

Thư từ, bài vở gửi về DUYÊN ANH, Tòa soạn Tuổi Ngọc, 38 Phạm Ngũ Lão, Saigon. Ngân phiếu, thư bảo đảm và mọi giao dịch về tiền bạc xin gửi về VŨ MỘNG LONG cùng địa chỉ trên.

In tại nhà in Nguyễn đình Vượng — Giấy phép số 641-BBT-NBC-HCBC.

một khách sạn lý tưởng
cho những gia đình tư cách
khi du ngoạn Đà Lạt

MIMOSA

170 Phan Đình Phùng 170

ĐÀ LẠT

Hàng ngày đón đọc

Công Luận

NHẬT BÁO

THÔNG TIN 0 NGHỊ LUẬN

Chủ-nhiệm : TÔN THẤT ĐÌNH

LẬP TRƯỜNG

Chuyên *mỗi ngày*

Thời cuộc quốc tế

Tin... lạt dừa

diễn đàn chung

tâm tư người dân

tham luận

dưới mắt chúng tôi

Trang của lính

1001 CHUYÊN NGÂN QUỐC TẾ
— HAY NHÚT THẾ GIỚI —

PHỤ NỮ

tuổi ngọc

SỐ 471

YẾU BÁO CỦA TUỔI THƠ NGÀ NGỌC

chiêm tâm sự

tay nghề cầm bút

GIA ĐÌNH NGÀ NGỌC

Truyện đời và đời đời của NGỌC-LINH

TRUYỆN VUI của DUYÊN-ANH

• NGHỊ LUẬN ĐANH THÉP GIẢI TRÍ TAO NHẢ

• NHẬT BÁO QUY TỰ NHIỀU CÂY VIẾT SÁNG GIÁ ĐẦY UY TÍN

• NHẬT BÁO CÓ TÒA SOẠN VĨ ĐẠI NHẤT VIỆT NAM

• TRANG CỦA LÍNH CÔNG LUẬN MỞ LỐI CHO NHỮNG TRANG LÍNH TRÊN CÁC BÁO KHÁC

TÒA - SOẠN TRỊ-SỰ

24, Nguyễn An Ninh - SAIGON

Điện - thoại : 23.971 - 90.652 - 90.654

Tin... lạt dừa

ẾN XA VÀ TIẾP.

ên đội 5 nước CS im đang Tiếp Khá. y với các cuộc hữ

Prague, trong ngày tiếp khắ đã lên tại công trường

Phố C

• Tin... lạt dừa báo cho Phê Cú Trí kút, mà Vũ Lan nam exp. nhà ở số 144 đường Lê trí tự do cho một số con cháu trong đi có thể có 1

PRAGUE. — chọp minh với Vại thò đó Prague và nỉ tiểu học động khắ 2

A-BIN